

DRAUGAS

2ND CLASS
MAY 28 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽES - MAY 28, 1993

Nr. 102

Vakarų klaidos, traktuojant NVS šalis

Londonas, gegužės 11 d. — Ukrainos parlamentas gegužės 10-osios savaitę svarstė planą, kuriuo jos prekyba su kaimynais vykta pasaulinės prekybos taisyklėmis, netaikant lengvatų Nepriklausomų Valstybių Sandraugos narėms. Jei Ukraina nutartų tokį planą priimti, tai sudarytų paskutines iliuzijas, kad NVS valstybės gali būti pakaitalu sužlugusiai Sovietų Sąjungai.

Kaip rašo Jonathan Eyal, Royal United Services instituto Londone studijų direktorius, tverianti sąjunga būna kuriama tarp asmenų, turinčių bendras vertybes, interesus, ar kuriems gresia tas pats pavojus. Ji taip pat dažniausiai vyksta tarp valstybių, kurios yra panašaus galingumo arba kurios turi vienas kitą atsveriančių trūkumų, rašo J. Eyal „London Independent“ laikraštyje. NVS neatitinka nei vieno šių kriterijų. Ji nepajėgia sukurti stabilumo do kontinentus apimančiame žemyne ir todėl pratęsimas vakariečių svajonės, kad NVS yra kažkoks pakaitalas Sovietų Sąjungai, ilgainiui neužtikrins stabilumo nei Rusijai, nei jos kaimynams, o priešingai, gali tik pasirodyti, kaip didžiausia iki šiol Vakarų valstybių padaryta klaida.

Nepasit vakariečių romantiskų kalbų apie „laisvų valstybių bendruomenę“, Vakarų valstybės niekuomet nenorėjo, kad Sovietų Sąjunga sužlugtų, ir iki šiol nėra susitaikiusios su įvykiu faktų, rašo Eyal.

Komunizmo žlugimas pakeitė Maskvos rolę

Nėra abejonų, kad komunizmo suirimas buvo didelis negandas Maskvai: Rusija prarado ne tik Varšuvos pakto šalių sudarytą buferio zoną, bet buvo beveik visiškai išstumta iš Europos sferos. Tiesa, buvo politiška teisinga užtikrinti Maskvą, kad niekas nebando pasipelniti iš tos padėties. Bet, rašo Jonathan Eyal, reikėjo taip pat prie to jungti strategiją, kuria Rusija būtų atpratinta nuo imperinių užmačių, rimtai atsižvelgiant į Sovietų Sąjungos vietoje susikūrusių nepriklausomų valstybių savitus interesus. Bet to nebuvo. Dauguma vakariečių žiniasklaidos agentūrų įvykius tuose kraštuose aprašo iš Maskvos perspektyvos, naudodamiesi Rusijos Tass žinių agentūros žiniomis. Vakarų televizijos ekranuose matomi vaizdai apie neramumus tose respublikose taip pat yra parūpinti rusiškų televizijos tinklų dėka.

Vakarai sutinka su Rusijos pretenzijomis

Pagrindinė Vakarų daroma klaida yra ta, kad jie visuomet nekritiškai priėmė Rusijos troškimus būti pripažinta sovietinės imperijos ipėdine. Po bergždžių pastangų įpareigoti naujas respublikas mokėti Sovietų Sąjungos tarptautines skolas, vakariečių bankininkai atsiduso, kai Rusija apsiėmė mokėti tas skolas, respublikoms atsižadėjus interesų į bendrai turimą sovietams priklausiusį turtą.

Visiems žinoma, kad sovietų

finansiniai įsipareigojimai, taip, kaip ir carinės Rusijos, tėra tik istorinių senienų rinkėjams įrengti eksponatai parodai, o ne išpirkimui galiojantys dokumentai. Tad Rusija prisiėmė finansinius įsipareigojimus, kurių ji nežadėjo mokėti, bet įsigijo nuosavybės, prie kurių kūrimo prisidėjo respublikos per daugelį dešimtmečių. Vakariečiai to, atrodo, nepastebėjo.

Vakariečiai tebeieig, jog, atsižvelgiant į šių šalių ekonominį priklausomumą nuo vieni kitų, jos turėtų turėti bendrus pinigus ir bendrą prekybos zoną. Bet J. Eyal nurodo, jog tie argumentai, nors teisingi, nėra į temą. Rusijos centrinis bankas, spausdindamas beveik nepamirštus rublius, eksportavo Rusijos infliaciją NVS šalims, prekybą nustumdamas beveik į mainų lygį. Be to, ekonominis priklausomumas turi ir politinių pasekmių. Mokslo išnaudojimo respublikų priklausomumą nuo Rusijos naftos šaltinių, prievartaudama jas daryti politines nuolaidas.

Jei Vakarai iš tikrųjų norėjo padėti naujosios valstybės, argumentuoja J. Eyal, reikėjo sovietinės prekybos zonos išsaugojimą risti su lygiai visoms šalims dalinama ekonomine pagalba. Vieton to, Vakarai tebekalba apie ypatingą pašalpą Rusijai, bet nieko nedaro kitoms šalims. Tad šiuo metu, bijodami netekti nepriklausomybės, naujosios respublikos skuba kuo greičiau nutraukti ekonominius ryšius su Rusija, o tai yra kaip tik priešinga Vakarų valstybių originaliam planui.

Mažumų problemos yra tarptautinis reikalas

Bet dar daugiau susirūpinimo kelia Vakarų tylėjimas dėl Rusijos užmačių kaimyniniams kraštams. Šiandien jau visos valstybės pripįsta, jog mažumų apsaugojimas yra tarptautinis reikalas, kurio negalima palikti paskirių valstybių atsakomybėje. Tačiau kažkaip niekas nekelia klausimo dėl Rusijos prisikirių valstybių teisinių joje gyvenančių mažumų teisėmis, nepaisant, kad jų dabartinė padėtis kaip tik yra praėytinė vykdyti „etninių švarinimų“ padarinius.

Leidamos Maskvai vadovauti šių ginčų sprendime, Vakarų valstybės skatina kaip tik tai, ką jos nori malšinti, būtent kaimyninių valstybių įtarimą, jog Maskvos tikslas yra sustabdyti ir apskuti sovietinės imperijos žlugimą.

Gruzijoje, Armėnijoje, Azerbaidžane ir Tadžikistane tariamos nepatenkintos etninės mažumos kelia maištą, siekdamas atsikirti iš respublikų. Jos visos turi bendrą bruožą, pastebi Eyal: nors konfliktuose nedalyvauja rusų mažumos, Maskva sakosi turinti gyvybinį interesą tuose konfliktuose. Be to, atsiskirti norinčios mažumos neišaiškintais būdais visos yra geriau ginkluotos, negu kariuomenės tu valstybių, prieš kurias jos sukyla, visos reikią teritorines pretenzijas ir visais atvejais Rusija įsikiša atstatyti tvarką.

Nepaisant gausių parodymų, jog ne kas kitas kaip Rusija remia daugelį tų sukilių, visos

Vyskupas Carlos Quintero Arce meldžiasi prie Meksikos kardinolo Juan Jesus Posadas Ocampo karsto Guadalajara metropolijos katedroje. Jis buvo nušautas pirmadienį Guadalajara oruostyje, laukdamas pasitikti atvykstančio popiežiaus nuncijaus. Valdžios pareigūnai sako, kad kardinolas nelaimingu atveju pateko į oruostę įvykusį susišaudymą dėl narkotikų. Be kardinolo buvo nušauti ir šeši kiti asmenys, du iš jų turėjo prieš save 35,000 dol. vertes pesų ir kokaino. Paskutiniu metu Meksikoje jau yra buvę keli tokie žiaurūs susišaudymai dėl narkotikų. Krašte yra įsigalėjusi nuotaika, jog narkotikų prekybotojai yra užvaldę šalį, o kardinolo nužudymas, einant savo kasdienės pareigas, baugina žmones, kad visiems gresia panašus pavojus.

Ukraina ir Lenkija tariaisi dėl bendro saugumo užtikrinimo

Kievas, gegužės 24 d. (Reuters) — Ukrainos ir Lenkijos vadai, nors istoriškai jų šalys visuomet buvo priešai, aptarė regioninio saugumo sutartį ir pareiškė, jog niekas joms nediktuos jų užsienio politikos. Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa, tuo tarpu atsiplėsdamas nuo vidaus problemų, kurios grąsina nuversti jo remiamą vyriausybę, pareiškė, jog abu kraštai turi būti savo šalių lemties vairotojai posovietinėje eroje. „Mes nusprendžiame, kaip mes plėtosimės, mes pasirenkame savo partnerius ir draugus“, pareiškė prezidentas Wałęsa, abiem šalims pasirašius pluoštą sutarčių.

Ukrainos prezidentas Leonid Kravčuk pasakė, kad abi jų šalys užsienio ministrai studijuoja Lech Wałęsos pasiūlymą sukurti saugumo sistemą, įjungiančią beveik visus centrinės ir rytinės Europos kraštus, išskyrus Rusiją. „Ukraina studijuo-

ja šį pasiūlymą su dideliu įdomumu. Mūsų interesai ir rūpesčiai rišasi su centrinės bei rytinės Europos pastovumu“, pareiškė prezidentas Kravčuk. „Bet tokios idėjos įgyvendinimas gali pareikalauti ilgesnio laiko“. Nors kolektyvinio saugumo sistemos idėja pirmą kartą Lenkijos prezidentas Lech Wałęsa, jos didžiausias propaguotojas ir rėmėjas yra Ukrainos prezidentas Leonid Kravčuk, šimt išrūpinęs jai paramą iš Vengrijos ministro pirmininko Jozsef Antall.

Ukrainos pareigūnai pabrėžė, jog šis planas remiasi valstybių pasitarimais ir nėra tolygus naujo karinio bloko kūrimui ar atsivėrimas nuo Rusijos, suirus Varšuvos paktui. Jie sako, jog naujuoju planu susidomėjo ir kitos valstybės tame regione. Ši sistema, Wałęsos praminta „NATO-2“, įjungtų ir Pabaltijo šalį, Belarus, Čekų Respubliką, Slovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją ir Moldovą.

Vakarų valstybės tuo atžvilgiu tyli. Paskutiniu metu Rusija net Jungtinėse Tautose pareiškė savo intencijas: Rusijos prezidentas paprašė Rusijai teisės būti to regiono taikos palaikytoja. Šis prašymas, nors įvyktas į šių dienų išsireiškimo skraistę, yra ne kas kitas, kaip prašymas teisės valdyti visą regioną, nepaisant to, kad Rusija tokiam uždaviniui neturi nei reikiamo patikimumo, nei bešališkumo tų šalių akyse.

Ne tik sovietistai turi imperines užmačias

Pagaliam, rašo Jonathan Eyal, daugumas vakariečių daro prielaidą, kad imperines užmačias turi tik kraštutiniai sovietiniai pažiūrų rusai, ne tokie reformatoriai kaip Rusijos užsienio ministras Andrej Kozyrev. Eyal nuomone, tokias užmačias turi ir reformatoriai, ir seni generalai, tik Kozyrevas tai numato

federacijos rėmuose, o senieji generalai — geležinio kumščio padariniumi.

Anot Eyal, buvusioje sovietinėje teritorijoje kylančius nepasitenkinimus bus taip pat sunku sutramdyti, kaip konfliktą Balkanuose. Ukraina neatsisakys savo branduolinių ginklų tol, kol buvusios sovietinės respublikos lieka strateginėje tuštumoje. Todėl jau dabar Ukraina sudarinėja regionines gynybos sąjungas, įtraukdama Vengriją, Lenkiją ir Rumuniją. O užkaukazėje Turkija ir Iranas rungtis, siekdamas lemiama įtakos. Tad ypač dabar, rašo Eyal, būtina tramdyti Rusijos imperines svajones, rimtai ir savitai traktuojant naujas respublikas, tuo įrodant, jog ir Vakarų akyse didgalibių era jau yra praėjusi. Svarbu įtikinti Rusiją, kad neramumų malšinimas jėga neišspręs senų konfliktų, kad šiandien būtina ieškoti kitų, pastovesnių sprendimų.

Žinios iš Lietuvos — Elta

Premjeras ekonominių nuosmūkių priskiria opozicijai

Vilnius, gegužės 27 d. (Elta) — „Kitų nuomonių nepaisymas, nuolatinės priešų paieškos, višiuomenės supriešinimas ir bevašios politinės diskusijos ekonomikos reformos klausimais lėmė, jog Lietuva pastaraisiais metais patyrė didžiausią, palyginti su kitomis Baltijos šalimis, ūkio nuosmūkį“, susitikime su Lietuvos žurnalistais pasakė ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Ministras pirmininkas, besiruošiantis vizitui į Suomiją, informavo šios šalies žiniasklaidos atstovus apie ūkio plėtojimo prioritetus.

„Dabartinė vyriausybė“, pažymėjo jis, „toliau ryžtingai vykdo į rinkos santykius orientuotą ekonomikos reformą ir siekia kuo greičiau grąžinti nuosavybės teises į žemę ir kitą sovietmečiu prarastą turtą. Sartinamas privatizavimas, siekiama sudaryti palankias sąlygas užsienio investitoriams, stabdyti infliaciją ir stabilizuoti padėtį“.

Kartu ministras pirmininkas apgailestavo dėl kai kurių visuomenės ir valstybės žalingų veiksmų. Pasak jo, nesuvokdama savo pralaimėjimo priežasčių, opozicija politinėmis dingstimis organizuoja piketus ir streikus. Dėl to dar labiau sutrinka ir taip nustumusi gamyba. Tuo tarpu, anot jo, vyriausybė gyvenimo lygio kilimą sieja kaip tik su gamybos efektyvumo didinimu. Premjeras taip pat kalbėjo apie ekonomine nauda grindžiamą Lietuvos užsienio politiką ir pasakė, kad glaudesnis bendradarbiavimas su Suomija turi gerų perspektyvų.

Vokietija padeda Lietuvos žemės ūkiui

Gegužės 26 dieną AgroBalt-93 parodoje pavadinta oficialia Vokietijos diena. Vokietijos mitybos, žemės ūkio ir miškų ministerijos centrinio skyriaus vadovas Herward Schmidt Lietuvos Žemės ūkio akademijai iškilmingai perdavė Vokietijos Mišyto, Žemės ūkio ir Miškų ministerijos dovaną — aštuonias žemės ūkio mašinas.

„Kol kas Lietuvos akademijos absolventams trūksta drąsos, verslo patirties ir ryžto rizikuoti“, pasakė H. Schmidt, „todėl ir dovanojame šias žemės ūkio mašinas, kurių visų vertė — 200,000 Vokietijos markių“. Lietuvos Žemės ūkio akademijos docentas Liudas Špokas informavo, kad prie akademijos žemės ūkio mašinų katedros bus įkurta technikos paslaugų įmonė, kurioje studentai mokysis dirbti su šia technika, už prieinamą kainą apdirbdami ūkininkų žemę.

Vokietijos dienos renginius pratęsė tarptautinės „Žaliosios savaitės“ Berlyne pristatymas, kurį surengė Berlyno parodų organizavimo centras Berlyno AMK. Kiekvienais metais šis centras organizuoja dalykinę žemės ūkio parodą „Žaliąją savaitę“. Svarbiausias jos tikslas — organizuoti rinką ekologiškai švariai užaugintai žemės ūkio ir sodininkystės produkcijai. Parodoje dalyvauja ūkininkai iš įvairių Europos šalių, taip pat ir iš Baltijos valstybių.

Konferencijų salėje vyko Lietuvos ir Vokietijos specialistų diskusijos, kaip didinti augalininkystės derlingumą ir gyvulininkystės produktyvumą.

Prezidentas aplankė remontuojamus arkivyskupijos rūmus

Gegužės 26 d. prezidentas Algirdas Brazauskas lankėsi Vilniaus arkivyskupijos rūmuose.

Šis pastatas Šventaragio gatvėje netoli arkikatedros Vilniaus vyskupijai pastatytas šio šimtmečio pradžioje. Nuo 1944 m. čia buvo įsikūręs Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas, vėliau, jam persikėlus į naujus rūmus, patalpo mis naudojosi įvairios valstybinės įstaigos.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, pagal Restitucijos aktą vyskupijos rūmai vėl grąžinti bažnyčiai. Nors kol kas čia dar dirba „Respublikos“ dienraščio redakcija (jai paskirtas kitas pastatas miesto centre), patalpų remontas jau pradėtas. Visi darbai turėtų būti baigti iki Šventojo Tėvo vizito.

Prezidentas Algirdas Brazauskas domėjosi, kaip vyksta arkivyskupijos rūmų remontas, kalbėjosi su „Respublikos“ vyriausiojo redaktoriumi V. Tomkumi. Susitarta, kad per artimiausias kelias savaites „Respublikos“ redakcija persikels į naujas patalpas ir šie rūmai bus visiškai perduoti arkivyskupijai.

LF pirm. St. Baras lankėsi prezidentūroje

Prezidentas Algirdas Brazauskas gegužės 26 d. priėmė svečių iš JAV — Lietuvii Fondo valdybos pirmininką Stasį Barą.

Svečias papasakojo apie 31 metus veikiančio fondo veiklą. Pasak Stasio Baro, jo tikslas „investuoti lėšas į žmogų“, padėti jam šviestis, tobulėti. Prieš kurį laiką fondas yra pasiskyręs milijoną dolerių Lietuvos švietimo ir mokslo reikalams. Už juos nupirka instrumentų simfoniniam orkestrui, skirtos stipendijos. Fondas yra pasirengęs skirti nemažą lėšų M.K. Čiurlionio galerijai sutvarkyti, įžymioji lietuvių dailininko kūrybiniam palikimui išsaugoti.

Prezidentas padėkojo Stasiui Barui už paramą Lietuvos kultūrai ir švietimui. Buvo tariamasi, kaip geriau fondo skiriamas lėšas panaudoti Lietuvos labui.

KALENDORIUS

Gegužės 28 d.: Jogirdas, Rimas, Donaldas, Justas.
Gegužės 29 d.: Magdalena Pazzi, Teodazija, Erdvilė.

ORAS CHICAGOJE

Penktadienį saulė tekejo 5:20, leisis 8:16. Temperatūra dieną 72 F (22 C), protparpiais saulėta ir apsiniaukę, šiek tiek vėjuota, naktį nurimstant, temperatūra 52 F (11 C).

Šeštadienį saulė teka 5:19, truputį vėšiau, dalinai debesuota.

SPORTO APŽVALGA

ŠARŪNAS MARČIULIONIS
RŪPINASI LIETUVOS
KREPŠINIŲ

— Pačiam, Šarūnai, pastaruoju metu nesisekė. Būdamas Lietuvoje, netikėtai susižeidė koją. Neišvengei susižeidimų ir Amerikoje. Kaip dabar jautiesi?

— Dabar jaučiuosi neblogai. Gydytojai sako, kad esu atsišaukęs beveik 100%. Tačiau, norint sugrįžti į formą, teks pradėti nuo nulio. Reikės nemažai sugaisti.

— Kur ketini praleisti šią vasarą?

— Aš rytoj (gegužės 17 d.) išvykstu į Lietuvą. Atvykęs, kiek galėdamas, bandysiu padėti Lietuvos krepšinio rinkinėj. Kadangi dėl susižeidimų negalėsiu žaisti, tai bandysiu padėti patarimais ar kuo kitu. Taipgi, įgyvendinti savo tikslą, sutvarkyti mano įsteigtą krepšinio mokyklą.

— Idomu, kaip veikia mokykla? Kiek joje mokosi vaikų?

— Rūpesčių netrūksta. Yra užsakytos plastikinės grindys ir kita įranga Amerikoje. Norime, kad viskas atitiktų pasaulinius standartus. Deja, krepšinio mokykla funkcionuoja tik po reguliarių pamokų. Nuomojame dvi sales. Mūsų tikslas yra įrengti tris sales po vienu stogu. Tokiu būdu pagerėtų sąlygos. Turiu pasakyti, kad mokykloje nesitenkinama krepšinio žaidimu. Joje vyksta pamokos, paskaitės. Siekiame supažindinti vaikus su higiena, su visuomeniniu bendravimu. Ugdoma pagarba žmonėms, mokoma kaip reikšti mintis. Supažindinama su krepšinio istorija, demonstruojami filmai ir t.t. Turiu pasakyti, kad visa tai vaikams patinka. Mūsų pagrindinis tikslas yra atitraukti vaikus iš gatvės. Atitraukti nuo blogio įtakos. Lietuvoje, deja, yra daug neigiamų pavyzdžių. Vaikai, neturėdami ką veikti, linksta į nusikaltimus.

— Kiek vaikų lanko krepšinio mokyklą?

— Nuomojamose salėse lankosi arti 300 vaikų. Aš manau, kad ateityje, kai bus įrengtos mano minėtos salės, galėsime priimti nuo 600 iki 700 vaikų.

— Ar pasitaiko talentingų vaikų?

— Talento reikia ieškoti. Paprasčiausiai, reikia vaikus kreipti teigiama linkme.

— Galima sakyti, kad iški-

lesnieji Lietuvos krepšinininkai išsiskyrė po pasaulį. Ar laikai ryšį su krepšinininkais, žaidžiančiais Europos, Amerikos ir Australijos klubuose?

— Taip. Laikau gana artimą ryšį. Gaila, kad Arvydas Sabonis negalės Lietuvoje žaisti. Jis yra gerokai fiziniai išsekęs. Reikia susirūpinti kojos sužeidimais. Negalima rizikuoti jo karjera, jo gyvenimu. (Vėliausiomis žiniomis, Real Madrid klubas, kuriame žaidžia Sabonis, Ispanijos pirmenybėse užėmė pirmąją vietą. Red.) Rimas Kurtinaitis žaidžia Australijoje. Dabar ten vyksta pirmenybinės varžybos. Jis tikrai nebus atleistas nuo kontraktų. Mūsų visa viltis jauniame. Tikime, kad per pastaruosius metus jaunieji krepšinininkai įgijo didesnės patirties.

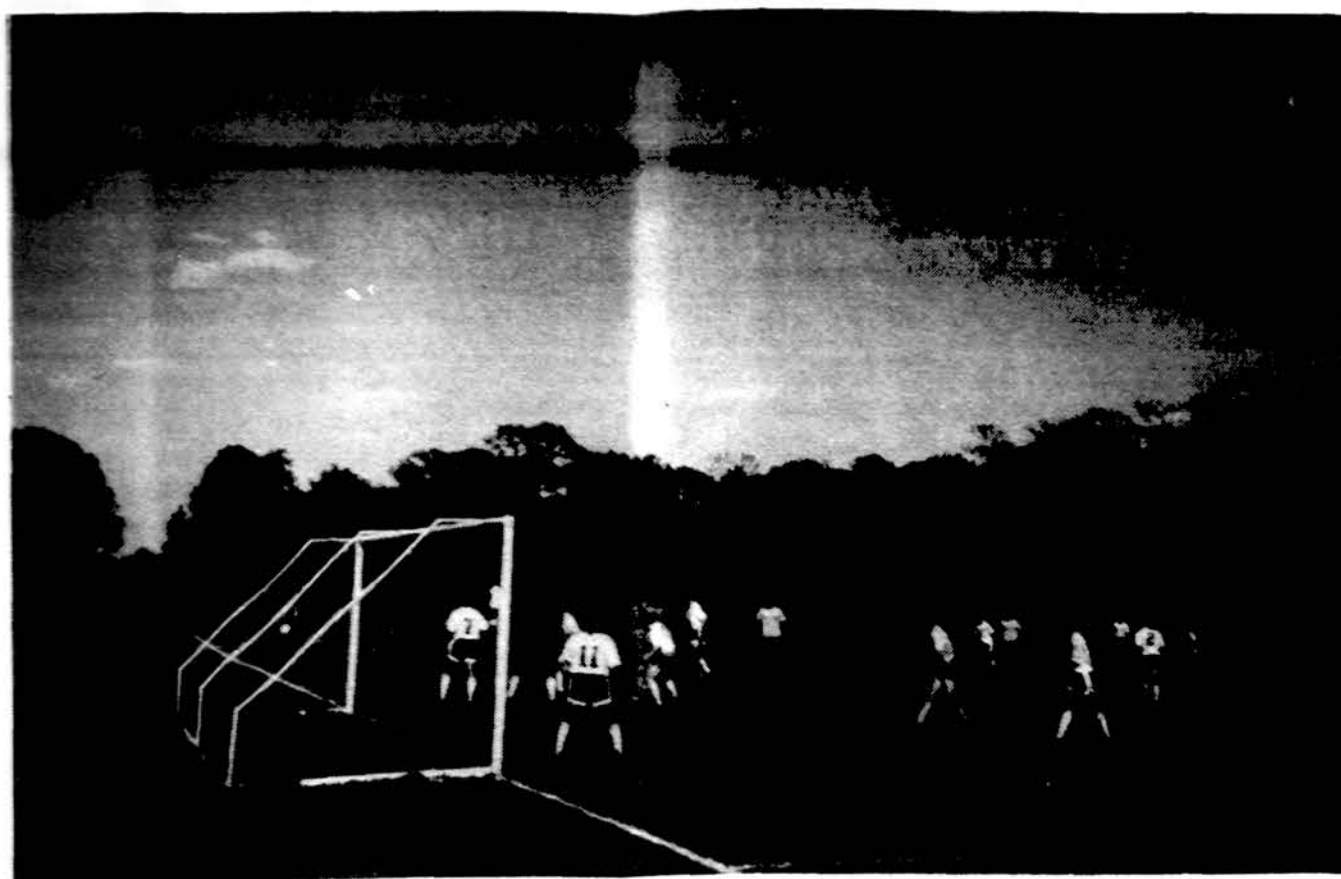
— Neseniai Lietuvos jaunių rinktinė dalyvavo Vokietijoje, baigėme susitikimą su JAV komanda. Lietuviai pralaimėjo amerikiečiams. Tačiau lietuvių pasirodymas teikiama vilčių. Galima tikėtis šviesesnės ateities. Ka, Šarūnai, galėtum pasakyti apie Lietuvos krepšinio ateitį?

— Mes dabar stovime tarsi kryžkeleje. Daug mūsų jaunimo nori studijuoti ir žaisti JAV-se arba kur nors kitur. Mes neturime jokios moralinės teisės jų sulaikyti. Bet jiems nereikėtų užmiršti, kad pakliūti į pirmųjų divizionų komandas arba profesionalus yra nedaug galimybių. Daug kas veržiasi į užsienį dėl didesnio atlyginimo. Mes stengiamės sudaryti stiprią Lietuvos krepšinio lygą ir mokėti nemažesnes algas kaip, pavyzdžiui, Lenkijoje, Vengrijoje, Čekijoje, Slovakijoje ir t.t.

— Dar vienas klausimas — būtent: ar Atlantoje, Olimpiadose žaidimuose, yra vilčių pakartoti pergale, užimti trečiąją vietą, kaip Barcelonoje?

— Galima pasvajoti. Žinoma, jeigu visi vieningai dirbsime, savo tarpe nesipešime, turėsime tikslą ir jo sieksime. Viskas įmanoma. Tik reikia vežimo traukti į visas keturias puses. Krepšinis yra šaka, kuria galima išgarsinti Lietuvą.

— Pats, Šarūnai, kadaise studijavai žurnalistiką. Ar

„Lituanica-Liths“ komandos antpuolis prie „Serbs“ vartų Lemonte, Lietuvos centro aikštėje 1993 metų pavasario turnyro žaidynėse.

Nuotr. P. Bielskauskas

Futbolas Čikagoje

RUNGTYNĖS
NEIVYKO

Daugelio futbolo mėgėjų nekantriai lauktos pirmenybių rungtynės prieš lenkų „Royal Wawel“ komandą praėjusį sekmadienį neįvyko. Rungtynių rengėjai, „R.W.“ vadovai, neparūpino aikštės leidimo nustatyti laiką. Pagal veikiančias taisykles, „Liths“ komanda turėtų gauti taškus ir be žaidimo. Kaip iš tikrųjų atsitiks, sužinosime netrukus.

Žiūrovai, susirinkę iš tolimų priemiesčių, skirstėsi nepatenkinti, netekę progos „paganyti“ akis, stebint puikiai žaidžiančią „Lituanica-Liths“ komandą. Rezervas vis tik žaidė 5 val. vakare ir laimėjo rezultatu 6:1. Sunkiai sukasi šio pavasario futbolo pirmenybių ratas. Šiuo metu kiekviena major divizionų komanda turėtų būti sužaidusi po 5 rungtynes. To neįvykdė nė viena. Trys komandos dar tesužaidė tik po vienas. Jos, ne tik pačios išklimpo „Open Cup“ ar kitokiose varžybose, bet ir kitoms sutrukdė. Esant tokiai padėčiai, sunku net ir numatyti, kada šios vieno rato pirmenybės iš viso pasibaigs.

nepasiilgsti plunksnos ir rašymo?

— Noro netrūksta. Būtų labai įdomu pasidalinti savo išpuoliais ir patirtimi. Tačiau esama padėtis užkerta tam kelią. Manau, kad per ateinančius 2-3 metus dar teks žaisti krepšinį. O paskui — pamatysime. Aš kažką tokio planuoju.

— Ačiū už pasikalbėjimą. Linkiu viso geriausio.

Kalbėtas š.m. gegužės 16 d. Čikagoje, Martinique pokylių salėje vykusiame Lietuvių Prekybos Rūmų bankete, kuriame „Man of the Year“ žymeniu buvo pagerbtas Šarūnas Marčiulionis.

Kalbėjosi Petras Petrutis

SEKANČIOS RUNGTYNĖS
LEMONTE

Sekančias rungtynes „Lituanica-Liths“ komanda žais ne „Sparta“ aikštėje, kaip buvo numatyta, bet Lietuvos centre, Lemonte.

Jos vyks birželio 6 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Rezervas žais 1 val.

Ši sekmadienį, gegužės 30 — Kapų puošimo dieną, rungtynių nebus.

J.J.

EUROPOS KREPŠINIO
PIRMENYBĖS JAU ČIA

Šią savaitę į Wroclavę, Lenkijoje, įvyksta Europos vyrų krepšinio pirmenybių atrankos rungtynės išvyko Lietuvos rinktinė. Po 1937 ir 1939 metų laimėjimų šiemet Lietuvai pirmą kartą po 54 metų pertraukos vėl tenka dalyvauti Europos žemyno žaidynėse. O, kaip norėtumėte, kad Lietuva sugebėtų apginti anuos aukso medalius, kuriuos laimėjo Rygoje ir Kaune! Deja, šiemetiniai šansai sumažėjo, paaiškėjus, jog nei Sabonis, nei Marčiulionis, nei Kurtinaitis negalės žaisti. Pirmieji abu gydo sužeistas kojas, o Rimas negali pasitraukti nuo savo kontraktinių įsipareigojimų Australijoje. Po ilgų Ispanijos krepšinio pirmenybių Sabonio koja yra sutinus, ir klubo gydytojai jo neišleidžia. Panašūs reikalai ir su Marčiulioniu. Šarūnas su rinktinė kartu vyksta į Lenkiją, juos ten nors moraliai paremti...

Pirmosios rungtynės įvyks sekmadienį, gegužės 30 dienos vakare, prieš Lenkiją. Savoje aikštėje Lenkija Lietuvai bus kietas riušutas. Kitos dvi komandos, dalyvaujantys šiose atrankos rungtynėse, yra Ukraina ir Baltarusija. O po to, birželio 23 d. Vokietijoje prasidės Europos pirmenybių finalai.

Į Wroclavą išskrido tokios sudėties Lietuvos rinktinė: Gintaras Einikis, Romas Brazdauskis, Darius „Dimavičius“, Mindaugas Lekarsuskas, Artūras Karnišovas, Arūnas Visockas, Gintaras Krapika, Alvydas Pazdradzis, Valdas Chomičius, Darius Lukminas, Egidijus Kavaliūnas. Taip pat išskrido ir Marčiulionis bei treneriai Garastas ir Giedraitis.

Mūsų vyras linkime sėkmės kuo geriausiai pasirodyti! Sėkmės!

Remigijus Gaška

SIDABRAS — LIETUVOS
KREPŠININKĖMS

„Lietuvos Sportas“ 1993 m. gegužės 6 d. laidoje aprašo šiaurės šalių merginų krepšinio čempionės Latvijoje, Jūrmaloje, varžybose, kur jaunos lietuvaitės iškovojo antrą vietą.

„L.S.“ informacija rašo taip: „Latvijoje, Jūrmaloje, vykusiame šiaurės šalių merginų krepšinio čempionate, kuriame dalyvavo šešių valstybių komandos, Lietuvos rinktinė užėmė antrąją vietą.“

„Lietuvos sporto“ laikraštyje jau buvo rašyta, kad šio turnyro startu mūsų šalies aštuoniolikmetės krepšinininkės įveikė Norvegiją (60:47) ir Suomiją (70:66). Deja, po to lietuvaitės pralaimėjo aikštėlės šeimininkams latvėms 75:89, bet finišavo vėl sėkmingai — nugalėjo Daniją 69:49 ir Švediją 66:42.

Čempionate pirmąją vietą laimėjo Latvijos rinktinė, įveikusi dar ir trečioje vietoje likusias Suomijos krepšinininkes 83:57. Be to, Danija nugalėjo Norvegiją 57:50 ir Suomiją — Švediją 56:47.

Galutinė turnyrinė padėtis tokia: 1. Latvija — 5 pergalės; 2. Lietuva — 4; 3. Suomija — 2; 4. Danija — 2; 5. Švedija — 2; 6. Norvegija — 0.

Mūsų šalies merginų treneris vilnietis Algis Budėnas pasakojo, kad šis čempionatas buvo aukšto lygio, nesitikėjo, kad

Suomijos, Danijos net Norvegijos jaunosios krepšinininkės taip atkakliai kovos. Štai, pavyzdžiui, Danijos rinktinė latvėms pralaimėjo 59:64, tik pratęsus rungtynių laiką.

Mūsų komandos žaidėja vilnietė Ingrida Kaminskaitė pelnė geriausios turnyro krašto puolėjos prizą. Ji, kaunietė Jūratė Žukauskaitė (žinomo krepšinininko žalgiriečio Algimanto Žukausko dukte), vilnietės Erika Miniotaitė, Ilona Nikonovaitė ir Zita Bekešaitė bei šiaulietė Dainora Umbrasaitė buvo pagrindinės rinktinės, pelniusios čempionatą antrąją vietą, žaidėjos.

LIETUVOS
FUTBOLININKAI
PRALAIMĖJO

Lietuvos futbolo rinktinė Vilniuje pralaimėjo pasaulio pirmenybių Europos zonos trečios atrankinės grupės turnyro rungtynes Šiaurės Airijos komandai rezultatu 0:1.

Šioje grupėje pirmąją Ispanijos futbolininkai. I du finalinio turnyro, kuris kitais metais vyks JAV, kelialapius realiai pretenduoja Danija ir Airija. Lietuvos rinktinė po 8 rungtynių turi 7 taškus. Ji lenkia Latvijos ir Albanijos rinktinės.

(Elta)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)			
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiuma. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

KAMUOLIAI
JAUNUČIAMS LIETUVOS
KREPŠININKAMS

„Lietuvos sportas“ 1993.05.11 d. laidoje praneša, kad: „Kaune baigėsi Lietuvos sporto mokyklų jaunučių (iki 15 metų) krepšinio pirmosios lygos pirmenybių finalinės varžybos.“

Mergaičių grupėje geriausiai žaidė nė vieno pralaimėjimo nepatyrusios Kauno krepšinininkės, vadovaujamos trenerės L. Barčienės. Antra buvo Alytaus (tr. D. Jurknytė), trečia — Šiaulių (tr. L. Samašonok) komanda.

Berniukų turnyro finale sėkmę lydėjo Šarūno Mar-

čiulionio krepšinio mokyklos auklėtinius — Vilniaus „Erelius“ (tr. A. Milonas), kurie lemiamose dvikovoje įveikė antrąją vietą likusias kauniečius (tr. M. Dėdelis) 50:47. Trečia — Panevėžio rinktinė (tr. G. Leonavičius).

Finalinėse varžybose žaidžiusios Marijampolės mergaičių ir berniukų komandos užėmė ketvirtąsias vietas.

Kab. tel. (312) 585-0348; Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 438-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kaiba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2980.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Lietuvos krepšinio žvaigždės — Rimas Kurtinaitis, Šarūnas Marčiulionis ir Arvydas Sabonis.

BENDRAVIMO

Šv. Kazimiero Lietuvių kapinės šiemet švenčia 90 metų jubiliejų. Daug metų prieš tai lietuvių visuomenėje buvo kilęs rūpestis mirusiųjų laidojimu ir apeigomis. Neturint savos amžinojo poilsio vietos, buvo naudojamos kitataučių kapinės. Individualios šeimos ir parapijos poilsio vietos, buvo naudojamos kitataučių kapinėms. Individualios šeimos ir parapijos poilsio vietos, buvo naudojamos kitataučių kapinėms. Individualios šeimos ir parapijos poilsio vietos, buvo naudojamos kitataučių kapinėms.

Pirmąjį kapinių įsteigimo dešimtmetį kapinės tvarkė kun. M. Kriaučiūnas. Vėliau arkivyskupas J. E. Quigley patvirtino statutą, pagal kurį buvo išrinkta kapinių taryba iš lietuvių parapijų klebonų ir pasauliečių patikėtinių. Kapinės dariniai tvarkėsi ir turėjo ne tik žemės plotais, bet ir atsargos kapitalu. Šv. Kazimiero lietuvių kapinės pamažu išaugo į stiprią ekonominę atramą lietuvių švietimui, labdaros ir religinės organizacijos Amerikoje bei Lietuvoje, sušeldamos jas keletu dešimčių tūkstančių dolerių, o karui ir vėl prasidėjus, paremdama JAV-jų karo pastangas keleto šimtų tūkstančių dolerių bonais.

Šių kapinių steigimo laikais Amerikoje buvo išgalėjęs isitikinimas, kad lietuvių bus išsaugota tik per katalikų bažnyčias ir iš jų sklindančią visuomeninę veiklą. Patriotų kunigų ir pasauliečių bendra talka tikrai tapo stebinančiu veiksmu. Per trumpą kelias dešimt metų laikotarpį buvo įsteigta daugiau negu 100 lietuviškų parapijų su bažnyčiomis, mokyklomis ir kitomis visuomeninio gyvenimo institucijomis. Atrodė, kad buvo atrastas bendras religinio ir kultūrinio gyvenimo kelias. Tačiau laiko tėkmė nepatvirtino šių vilčių. Su jomis susidūrė mums svetima pokarinė „suvinimo katilo“ idėja, nesulaikant smelkusis mūsų visuomenės sukurta parapijas, bažnyčias, mokyklas, žalodama jų dvasią. Atėjus veteranų dvasininkų naujai pakaitai, jaunimo katekizacija, pirmoji komunija ir kitos religinės praktikos pamažu nuslydo į airiškas tradicijas, bažnyčios buvo infiltruotos kitataučiu; taip lietuviškumas, o su juo ir parapiinis aktyvumas, pradėjo blėsti, netekęs savų vertybių atramos. Šimtas lietuviškų parapijų pavirto mirazū.

Neišvengė šių problemų nei lietuviškos kapinės. Diecezijos kapinių administracijai buvo sunku suvokti, kad Šv. Kazimiero kapinės buvo sukurios didelių lietuvių tikinčiųjų entuziazmu, kad išlaikyti savitą krikščionišką kultūrą, religines laidojimo apeigas ir dvasinį

šeimų bei artimųjų ryšį tautinės bendruomenės šventovėje. Kita-taučiai administratoriai, nutarę automatizuoti laidojimo, lyg tai būtų koks fizinis procesas, net nepranešę žmonėms, emėsi naujų laidojimo būdų, panaikindami tradicinį atsisveikinimą su brangiais šeimos nariais prieš jų amžinojo poilsio vietos, be kunigo maldos, be duobės pašventinimo, paguodžiančio atsisveikinimo žodžio ar žemių saujos ant karsto užbėrimo. Buvo griežtai reikalaujama palikti velionį kapinėse, kur jis bus laidojamas kapinių tvarkytojams patogiu laiku. Lietuviams, tikintiems gyvųjų ir mirusiųjų bendravimu, toks „modernus“ laidojimo būdas buvo nepriimtinas. Daugeliui net kilo abejonių, ar svetimųjų valiai paliktas, velionis tikrai bus palaidotas jam skirtame šeimos kape. Buvo atvejų, kad abejonių kankinami, asmenys reikalavę kapo atkasimo ir radę didžios netvarkos. Vėliau sekė reikalingas kapinės tvarkyti, draudžiantis puošnių meniškus paminklus, o taip pat prasmingus individualius įrašus paminkluose, leidžiant naudoti tik šventraščio minčių citatas, tartum prasmingas gyvenimas krikščionybėje būtų pasibaigęs prieš tūkstančius metų, o lietuvių tautos dramatiški išgyvenimai Dievo ir tautos tarnyboje būtų beprasmiški.

Padrasinti Bažnyčios Tėvų suvažiavimo Vatikane raginimo nelaukti vien nuošaliais gyvenimo įvykių stebėtojai, bet jungtis bei aktyviai dalyvauti Bažnyčios ir Tikėjimo reikaluose, Lietuvių Bendruomenė Čikagoje pasiryžo reikalauti balso, sprendžiant savo krikščioniško gyvenimo reikalus. Buvo sukurta specialus Komitetas Pasauliečių Teisėms apsaugoti Šv. Kazimiero, Lietuvių kapinėse, siekiant „Garbės Dievui ir pagarbos žmogui“ laidojimo apeigose ir individualios pagarbos ženklų — paminklų pasirinkime. Kapinių biurokratija elgėsi tarsi Vatikano suvažiavimo potvarkių nebūtų girdėjusi. Po daugelio posėdžių su diecezijos kapinių administracijos vadovais, po masinių visuomenės susirinkimų, išsekus žmonių kantrybei, teko imtis Amerikoje įprastu visuomeninio nepasitenkinimo išraiškų — demonstracijų su gausiais ir iškalbingais plakatais prie diecezijos rūmų ir viešo spaudos, radio bei televizijos demesio teisėsiems tikinčiųjų reikalavimams. Tokiu būdu palaipsniui einant, buvo pasiektas bendra kalba ir didžia dalimi patenkinti tikinčiųjų reikalavimai. Tapo sugrąžintos galimybės tradiciniam laidojimui, paminklų ir juose įrašų individualiam apsisprendimui. Buvo grąžintos visuomeninės Vėlinių tradicijos ir mirusiųjų pagerbimo išklėmės Kapų puošimo — Mirusiųjų prisiminimo diena.

Šiandien, kapinėms pažymint 90 metų sukaktį, laisvai rinksimės prie Steigėjų paminklo, prisimindami šių kapinių pradininką kun. Matą Kriaučiūną, gretimai besilisintį, kitus steigėjus ir per 90 metų čia amžinojo poilsio vietą suradusių apie 60.000 mūsų tautiečių, apjungiančių tris išivijus mirusiųjų kartas.

Algis A. Regis

AR LIETUVA IŠVENGS INTEGRACIJOS Į RUSIJOS ERDVĘ?

IGNAS MEDZIUKAS

K. Pakšto mintį, kad Lietuva yra tokioje vietoje, kur labai nesaugu ir pavojinga gyventi mažai tautai, galima pritaikyti ir mūsų kaimynams latviams bei estams, su kuriais teko kentėti ilgų metų sovietinę spaudą. Nors Baltijos valstybės šiuo metu yra atgavusios nepriklausomybę ir valdosi demokratiškai, bet jų gyvenimas dar temdomas rusų okupacinės kariuomenės šešėlio. Ambasadorius C. Stankevičius žodžiais, ar Lietuvai pavyks ištrūkti, ar būsime įtraukti į Rusijos integracijos erdvę — dar galutinai neatsakyta. Ambasadorius C. Stankevičius pabrėžia, kad Rusijos imperinės jėgos neigiamai veikia Baltijos valstybių raidą. Čia jis išvardina tuos būdus: slapta kišasi į vidaus politinius procesus; trikdo ekonominius ir prekybos ryšius; blokuoja svarbių Lietuvai žaliavų importą ir atsisakymus už Lietuvos gaminius. Be to, jis atkreipia dėmesį, kad Rusijos karinio-pramoninio komplekso, komunistų partijos, KGB ir mafijos kapitalas skverbiasi į gyvybiškai svarbias Baltijos šalių ūkio šakas.

Ateities pavojai

Lietuvoje gyvenimas yra politiškai nesaugus. Esant Rusijoje politiniam nepastovumui, Lietuvos likimas yra tartum ant svarstyklės. Ne vienas iš politinių veikėjų baiminasi, kad Lietuvos laukia nauja okupacija. Kiti mano, kad, ekonominiam gyvenimui smunkant, susidaro proga iškilti socialinei revoliucijai, kurios pasekmė — totalitarinis režimas. Seimo narys Romualdas Ozolas, stebėdamas nuotakas Rusijoje, kai prieš prez. B. Jelciną išsėina tokie stiprūs varžovai, kaip Ruckojus, Chasbulatovas, Rusijos ateičiai, ypač jos jaunai demokratijai, daug gero nežada. Tokiu būdu iš Rusijos pusės didėja grėsmė Lietuvai. Todėl mūsų valstybės vadovai turėtų būti labai akylūs, pasiruošę atlaikyti iš Rusijos pusės bet kokią spaudimą.

Lengviau pažadėti negu įsėsti

Kadaise „The Washington Post“ Algirdą Brazauską apibūdino kaip pragmatiką, buvusį

komunistų partijos vadovą, žadantį siekti geresnių santykių su Maskva. Reikėtų tikėtis, kad prez. A. Brazauskas pasuks Lietuvos politinį vairą teisinga kryptimi ir dės visas pastangas pakelti ekonominio gyvenimo lygį.

Tuo tarpu Lietuvos ekonominis gyvenimas yra labai smukęs. Dėl to matėme prieš mūsų akis demonstruojančius pensininkus. Streikuoja mokytojai. Daugybė nepatenkintų. Prieš rinkimus LDDP pažadėjo žmonėms daug ką: mažinti mokesčius, padidinti daugelio socialinių grupių pajamas, padidinti valstybės socialinę paramą, sustabdyti kainų augimą, išsaugoti darbo vietas, plėsti gamybą. Buvo žadėta parama kultūrai ir žemės ūkiui. Nors keletas mėnesių praėjo, kai darbą pradėjo naujas seimas, bet gyvenimas negerėja. Atvirkščiai — viskas smunka. Taigi magiškos lazdelės dartinė vyriausybė irgi neturi.

Rusija užstoja Medininkų žudikus

Derybos su Rusija, nors delegacijai pirmininkauja V. Bulovas, vis tiek vyksta sunkiai. Jei tam tikru klausimu susitarima, tai vėl Rusijos delegacija, lyg užsimiršusi, kelia klausimą iš naujo. Medininkų žudikų byloje tardymas beveik sustojęs, nes ši reikalą, kaip aiškina prez. A. Brazauskas, trukdo Rusijos nusistatymas, užstoja savo piliečius. Rusijos ambasadorius Vilniuje Oberdševas lankėsi pas prez. A. Brazauską, kuriam pareiškė, kad Rusija gins savo piliečių teises, prašė nedaryti apklausų „Lietuvos aidas“, Nr. 75). Taigi matome, kad Rusija užstoja nusikaltėlius. Reikia manyti, kad Rusijoje yra globojami ir sausio 13 d. prie televizijos bokšto pralietų nekaltų kraujo kaltininkai.

Rusijos karinių dalinių provokacija

Jei teisingai rašoma spaudoje, Rusijos kariniai daliniai Baltijos šalyse surengė komandines štabų pratybas, kurių vienas tikslas — užgrobti ir išlaikyti strategiškai svarbius

objektus Baltijos šalyse, kol atvyks pagrindinės jėgos, taip pat ginti Rusijos Federacijos karo objektus ir kontroliuoti radio komunikacijas.

Pratybos, kurioms vadovavo Siaurės Vakarų Rusijos kariuomenės grupės vadas generolas Leonidas Majorovas, prasidėjo balandžio 19 d. ir turėjo tęstis keturias dienas. Baltijos šalių vyriausybės apie tai nebuvo pranešta. Pratybos, atrodo, buvo surištos su balandžio 25 d. Rusijoje rengiamu referendumu. Pratybų tikslas ir planai labai primena 1940 m. įvykius, kai į Baltijos valstybes įsiveržė ir jas okupavo raudonoji armija. Tokie veiksmai nepasitarnauja Baltijos valstybių geriams santykiams su Rusija. Tai tiesiog provokacija. („Lietuvos aidas“, Nr. 77).

Nusikaltimai kyla

Kaip statistikos duomenys rodo, Lietuvoje daugėja nusikaltimų. Per pirmuosius 3 šiuo metų mėnesius Lietuvoje užregistruota 15,815 nusikaltimų. Maždaug pusė nusikaltimų padaroma dideliuose miestuose. Lyginant su praėjusiu metų tuo pat laikotarpiu, šiemet nusikaltimai padaugėjo 29 procentais. Padėtis labiausiai pablogėjo Anykščiu, Jonavos, Kelmės, Pakruojio, Pasvalio ir Zarasų rajonuose. Dešimčiai tūkstančių gyventojų tenka 42 nusikaltimai. Du kartu pagausėjo valstybinio turto vagystės. Daugėja privataus turto atėmimo atvejų, panaudojant ginklą ir sprogstamąjį įtaisus. Plečiasi recidyviniai nusikaltimai. Iki balandžio 20 d. iš apyvaros išimta 20 tūkstančių netikrų 500 talonų vertės kuponų. Rasta ir padirbtų dolerių, markių, svarų sterlingų, prancūziškų frankų. Spėjama, kad jie buvo įvežti iš užsienio. Liūdnas reiškinys, kad beveik 20 procentų nusikaltėlių yra nepilnamečiai.

Kai kas mėgina nusikaltimus teisinti sunkia ekonomine padėtimi. Kad nusikaltimai sumažėtų, svarbiausia tautai atgauti bolševikmečių prarastas moralines vertybes. Reikia religinio, moralinio bei dvasinio atsinaujinimo, o su tuo stiprės Lietuvoje patriotizmas, kuris bus laidas išlaikyti nepriklausomybę.

NAUJAS KAPITALISTAS — GORBAČIOVAS

E. RINGUS

Kas sakė, kad komunistas liks visados komunistas. Pats didžiausias, partijos sekretorius, kuris norėjo sistemą pagerinti, dabar jau tikras kapitalistas. Būdamas Amerikoje, jis save jau vadino lengvu socialistu. Pralaimėjęs savo poziciją Sąjungoje, Gorbačiovas skubiai ir vykusiai persimetė į kapitalistinę sistemą. Kala dolerius, važinėdamas į visus kraštus, kas tik jį pakviečia. Rusijoje jo niekas neklausio, todėl ieško auditorijų Vakaruose ir kol kas randa.

Lotynų Amerikos kraštuose pagarsėjo vieno verslininko savizudybė. Štai įvykis. Argentinetis Jose Romero sukūrė bendrovę „Kolloquium“, kurios paskirtis buvo kviesti į Pietų Amerikos kraštus politines išvymes paskaitoms ir pasirodymams televizijoje. 1992 metų pabaigoje jis pasirašė sutartį su „Gorbačiovo fondu“ ir organizavo Gorbačiovo pasirodymus įvairiuose lotynų valstybėse. Tam tikslui jis surinko daug sponsojų ir rankpinigių. Tuo tarpu prasidėjo pučinių ir partijos teismo pradžia, ir Jelcinas nedavė Gorbačioviui leidimo išvykti į užsienį. Tačiau po tam tikro laiko tas draudimas buvo atšauktas. Išsigandęs Romero vyks į Maskvą ir prašo Gorbačiovą kelionę atidėti. Tas atsisako. Kadangi Romero jau buvo davęs nemažą sumą pinigų ir kitų priedų, nutarė rizikuoti.

Šių metų balandžio mėn. Romero nusišovė. Jo kambaryje

ras tas laiškas, kuriame jis paaikškino savizudybės priežastį. Būtent: finansinis bankrotas, surištas su Gorbačiovo kelionės išlaidomis. Vedama byla, ir bankrotų teisme išlindto to projekto smulkmėnės. Paaikškėjo, kad Romero vien tik Argentinoje prarado ketvirtį milijono. Kelionė Gorbačioviui ir jo palydovams kainavo 230,000 dolerių. Už pasirodymą Argentinos televizijoje Gorbačiovo reikalų vedėjas pareikalavo 400,000 dol. Brazilijoje irgi nepavyko, todėl Romero prarado 40,000 dol. Tokie patys rezultatai Čileje. Geriau pavyko Meksikoje, kur pelnyta 400,000 dol.

Štai kodėl tokie nuostoliai. Bilietų kainos įvairiems parengimams siekė 500-600 dolerių. Kad išvengtų lygiomis, reikėdavo mažiau nei 100 dalyvių, o atvykdavo 50-60. Santiago Čileje atvyko tik 30-60. Dar blogiau pavyko Rio de Janeiro pokylyje, kur iš lauktų svečių atvyko tik 30. Didžiausias nuostolis gautas Buenos Aires. Ten bilietai irgi kainavo 500 dol. Iš lauktųjų 400, pasirodė tik 168 svečiai. Čia kaltinamas pats Gorbačiovas, kuris, norėdamas save išpopuliarinti per penkias dienas pasirodė 54-se vietovėse.

Siaurės Amerikoje jam pavyko geriau. Naujas kapitalistas parodė daug gabumų. Jis reikalauja 200 tūkstančių už pokalbį. Tačiau atsisakė reklamuoti „džinsus“, pavadintus „soviet“, nors jam buvo pasiūlyta stambi suma. Gal vėliau?

„Draugo“ redakcija aplankė svečiai (iš kairės) Tim Hadac, „Southwest News-Herald“ redaktorius padėjėjas, „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė, 14 Ward atstovas Virgil Jones ir Joseph Kuly, Marquette Parko Lietuvių namų savininkų valdybos narys. Ald. Jones rūpinasi Marquette Parko apylinkės apsauga ir labai daug padeda lietuviams.

MAŽIAUSIEJI IR DIDESNI MOKSLAI

VYTAUTAS VOLERTAS

2

Padėgimo sodyba stovėjo ant aukšto kalno (man taip atrodė), nuo kurio žiemos metu čiūždavome ant klumpių ir ant nuosavų užpakalių. Vaikų buvo gal dvi dešimtys, per tris skyrus išmėtytus. Mane pasodino su Antanu Oleris iš Plentos kaimo. Tai mano tėvelio pusbrolio sūnus. Jis buvo jau bręstelėjęs, trečiame skyriuje, galėjo ne vieną apkulti, tačiau šios mokyklos vaikai sugyveno taikiai ir nesisėdė. O mokytoja — grynutėlis auksas! Jaunutė, graži, maloni. Jos pavardė niekados nežinojau, nors mamai ji atnešdavo kai ką siūti. Vieną žiemos vakarą įžengė mūsų trobon ir rado mane prieš suolo galą atsiklaupęs, kažkokią pirmąsyrę tezę rašantį. Kambarį degė žibalinė lemputė, pakabinta virš stalo vidurio, o stalas buvo apstatas siuvėjų. Suolo grūli, prieš kurį klūpoję, teko tiek mažai šviesos, kad vos galėjau savo pirštus įžiūrėti. — Vaikeli, akis sugadinsi! — labai nustebo mieloji, gražioji, jaunoji mokytoja ir išėjo tėvus: — Neleiskite jam šitaip!

Ką gi... Reikėjo žiūrėti, kad vaikas akių nesugadintų. Vartuvėje stovėjo lova, tai prieš tą lovą man įtaisė lentą, ant kurios vedžiau savo garbingas studijas. Tik čia lemputė garuose paskandindavo kiaušlės šūniam bulvės, senelės užkaistos. Be to, be atvangos maišydavosi, dvejus metus peržengusi ir visur landžiojanti, sesuo Anelė. Aš, jau gerokai ūgtelėjęs jaunuolis, perlėpęs savo septynerius metus, labai nenorėdavau su ja susiristi, kad bendravimas su ja nemažintų mano vertės.

I mokyklą nuejęs iš savo namų mokslo pensionato, Vozbūčių švietimo įstaigoje atrodžiau didžiai išmintingas. Todėl retkarčiais mokytoja man pavadavo pirmąjį skyrių prižiūrėti, o ji dirbdavo su antruoju ir trečiuoju. Mokytojo karjera man baigėsi liūdnai: isimylėjau savo studentę Dimšaitę iš Dzirmiškių kaimo, taip pat pirmąsyrę. Tokia mažutė, tokie rausvi veidžiukai, tokia graži jos rusvo pliuso suknelė... O gal ne pliusas, ne veidai pavilijo? Gal kvepėjo turtais? Girdėjau žmones kalbant, kad Dimša esąs stambus ūkininkas. Gal jau iš pat mažens supratau pinigėlio vertę? Vėliau šios rausvavedės gyvenime niekados nesutikau. Gal ir šiandien kur nors žydi, Dievulio laimė.

Mano atsisveikinimas su Vozbūčių mokykla buvo staigus ir dramatiškas: arti pirmojo skyriaus baigmės, ketvirtadienį prieš 1929 m. Sekmines, įsipjoviau akį. Gydotojai, ligoninės, operacijos, bausis tėvų rūpestis. O ateinantį rudenį mokyklos Vozbūčiuose jau nebuvo — trūko vaikų.

Antras skyrius — nauja kryptis. Vozbūčiai nuo mūsų buvo į šiaurės rytus, o dabar teko leistis tuo pačiu vieškelio tiesiai į vakarus, į Noragėlius, iš kurių buvome tik prieš trejus metus atsikėlę. Į Noragėlius keturi kilometrai. Ir vėl reikėjo vienam kirsti tuščių laukus su kalvom ir krūmokšniais, jau visą jų kilometrą. Tačiau laimė — jokių kapinačių. O iki pirmųjų vaikų, kol pasiekdavome Onciškių kaimo vidurį, turėdavau pridėti antrą kilometrą. Dabar iš karto susispiėdavau visas būrys garbingų noragėlių mokyklos studentų: dvi Bračiulytės, Jurgelionytė ir Jurgelionukas, du Motiejūnai.

Keturi kilometrai — ilgas kelias. Du iš jų — vieniša odiseja be draugų ir draugijų. Tačiau aš jau buvau aštuonerių metų kavalierius, turįs kojas ir galvą. Padėjo kojos, padėjo galva. Už pirmo mūsų kaimyno Noragėlių pusės, už Pavolo, augo trys pušaitės ir

drebulėlė. Tarp jų maišėsi krūmeliai. Jei nebūdavo sniego (šalčio, gruodo, purvo nelaikiau klūtimis), po šiais krūmeliais pakišdavau klumpaites ir leidavau riste! Lengva tik su kojinaitėmis... O šaltis dar labiau kilnoja pėdas. Mokytojas neapžiūrės visų vaikų, ar jie apsiavę, ar basi. Tik vienąkart mano gudrystę sugavo pats tėtis. Atsisakė Seirijų namo ir mane, be klumpaičių skubantį iš mokyklos, smagiai per gruodą šokinėjantį, pavijo. Namuose buvo nemalonus pokalbis ir dar nemalonesni kitokie dalykai.

Tėtis ir kitąkart mane sučiupo inkriminuojančioje padėtyje. Artėjo didieji šalčiai, ant vandens pasirodė pirmas ledas, dar nespėjęs pakankamai sutvirtėti. Su Onciškių vaikais traukiau iš mokyklos. Besodybiniame plote, kur susikirsdavo Noragėlių ir Onciškių laukai, žvilgedavo balytė. Norėdami geriau orientuotis gamtos dėsniuose, pabandėm jos ledą. Ledas skilinėjo ir braskėjo. Susitarę paskelbėme konkursą, kas toliau šiuo trūkinėjančiu ledu nužingsniuos. Konkurse dalyvavo visi, berniukai ir mergaitės. Man likimas lėmė tapti varžybų nugalėtoju — iki pažastų įsmukau vandenin. O šaltis! Baisu. Nesidžiaugdamas herojiu rodoma pagarba garsaus juoko forma, leidusi bėgte namo tris kilometrus, kurie dar buvo likę. Šalta, bet greitai judant buvau pakencijama. Ir štai vėl mane prisiveja iš Seirijų važiuojas tėtis. Nieko įtartina nepastebėjęs, liepia sėsti vežimam. Susigūžiu už jo nugaros, bet dabar sugriebia siaubingas šaltis. Tėtis kažko klausia, bet aš jau nepajėgiu atsakyti. Atsigręžęs matau — vaikas pajudės. Liečia ranka — vaiko drabužiai sulėdė. Tuoju mane iš vežimo! „Kabinkis ranka į brikelį ir bėk!“ isakė man ir pavarė arkį. Parbėgau, kaip jauni kumeliukai bėga vežimams iš paskos. Nusigandusi senelė perrenge sausais rūbais, šiltai pavalgydino ir nei slogos, nei ligos... Rytą vėl — „ėjo berniukas į mokyklėlę, o čia čia, o pa pa į mokyklėlę“.

(Bus daugiau)

• 1986 m. gegužės 25 d. apie 7 milijonai žmonių įsijungė į projektą padėti Amerikos benamiams ir sudarė sujungtų rankų grandinę kone nuo vieno Amerikos krašto iki kito.

• Astronautas Scott Carpenter 1962 m. gegužės 24 d. buvo antrasis amerikietis, iškilęs į Žemės orbitą. Jis apskrido mūsų planetą tris kartus ir laimingai nusileido Žemėn.

LAIŠKAI

IVERTINA LIETUVIŠKA SPAUDA

Praeitą šeštadienį (gegužės mėn. 22 d.) baigė pirmuosius Čikagos Lituanistinės mokyklos mokslo metus. Vartydami naujai išleistą mokyklos metraštį, prisiminėm spaudos svarbą vaidmenį žinių ir vaizdų paskleidime visai lietuviškai visuomenei.

Mokyklos vardu nuoširdžiai dėkojame „Draugo“ redakcijai ir visiems jūsų darbuotojams už jūsų paramą ir bendradarbiavimą šiuo praėjusiu mokslo metų laikotarpyje. „Draugas“ buvo tikras mokyklos draugas, painformuodamas mokyklos tėvus, rėmėjus ir lietuviško jaunimo veikla susidomėjusius skaitytojus apie įvairius mokyklos minėjimus, konkursus, atsiminimus bei kitus darbus. Mūsų mokyklos vaizdai ir mokinių veidai pasklido po tūkstančius lietuviškų namų Amerikoje bei užsienyje. Visuomenė turėjo progos pasidžiaugti kartu su tais, kurie tuo įvykiu organizavo. Dėka „Draugo“ dienraščio reportažų, įvairios lietuvių organizacijos ir pavieniai lietuviai rėmė mokyklos veiklą aukomis ir moraliniais paskatinimais tėti, stiprinti pastangas išlaikyti gyvą lietuvių kalbą mūsų jaunijoje kartoje.

Čikagos Lituanistinė mokykla yra pasiryžusi vis ieškoti įdomesnių būdų perteikti lituanistines žinias savo mokiniam. Viena iš tų pastangų kitais metais bus Spaudos redaktoriaus pareigų įvedimas mokyklos fakultete. Dalis jojos pareigų bus organizuoti pačius mokinius būti korespondentais ir fotožurnalistais. Tikimės, kad tie korespondentai dalinsis savo mintimis ir nuotraukomis ne vien tik su mokyklos laikraščiu, bet taip pat ir su „Draugo“ dienraščiu bei kita lietuviška spauda. Tikimės, kad „Draugo“ redakcija toliau prisidės prie mūsų pastangų kiek galint daugiau įtraukti mokyklos mokinius į bendrą lietuviškos visuomenės darbą.

Gintaras Plačas

Čikagos Lituanistinės mokyklos Tėvų komiteto kopiramininkas

NUOSTABUS JURGIO JANKAUS ROMANAS

„Drauge“ per 155 numerius atskira skiltimi spausdintas Jurgio Jankaus romaną „Niekam nereikalingi“ š.m. gegužės 26 d. numerį staiga nutrūko! Pabaiga? Negali būti! Kaip gaila. O galėjo dar tęstis, tęstis ir tęstis. Romano idomi, rodos kartu išgyventa, tematika, nepaprastai spalvingi vaizdai, veikėjų išgyvenimai, nuostabūs intriguojančių įvykių atpasakojimai vertė nekantriai laukti būsimo „Draugo“ numerio, buvusius dar kartą skaityti. Ir štai – pabaiga!

Tokia pabaiga tikrai negali būti. Pabaiga bus tik Jurgio Jankaus romaną „Niekam nereikalingi“ išleisdam atskira knyga. Ją su dideliu smalsumu skaitys visi išėjusieji ir Lietuvoje. Dar kartą skaitysiu ir aš. Nesustodamas. Nuo pradžios iki galo.

Bronius Juodelis
Willowbrook, IL

KUR TIE KALTINIMAI?

Atsiliupimas į Jono T. Lazdučio laišką – Neutarnauti kaltinimai, „Draugas“ Nr. 94 – 1993.V.22 d.

Kam ir koki kaltinimą randa Jonas T. Lazdūtis ALTS-gos valdybos narių laiško patikslinime? („Draugas“, 1993.V.18

d.). Parašyta trumpai ir aiškiai: „...Todėl mes laikome, kad šis laiškas reprezentuoja tik dr. Leono Kriaučiūno asmeninę nuomonę“ (Seka valdybos narių parašai).

Kur tie kaltinimai? Ar kiti valdybos nariai negalėjo atsiriboti nuo pirmininko pareiškimo, kai apie tai nebuvo nei painformuoti, o sužinojo tik iš spaudos.

Pareiškimas rašytas ant ALTS-gos blanko su valdybos, tarybos, garbės narių ir kontrolės komisijos pareigūnų pavadėmis („Tiesa“ 1993.V.6 d.). Imponuojantis 33 pareigūnų sąrašas!

J.T.L. remiasi reporterio paskelbta žinute spaudoje, kad V. Čekanauskas yra paskirtas ambasadorium į Vašingtoną, nors ir šiandien ši žinia dar nepatvirtinta. Samprotauti, kas būtų geriau: V. Č. ar nomenklatūrininkas, neįeina į šią temą, o kalbama tik apie esamą ambasadorių ir V. Čekanauską.

Pati svarbiausia J.T. Lazdučio (slapuko?) laiško dalis yra paskutinė pastraipa, kurioje minimi dr. L. Kriaučiūnas, G. Lazauskas ir V. Čekanauskas, turintieji išgyventi neuztarnautus kaltinimus. Priekaištų V. Čekanauskui neteko skaityti, o dažniausiai buvo linksniojiami tik anie du laiško rašytojai.

J.T.L. savo laiške nesuvokė ar nenorėjo matyti, kad atsiųstieji tų dviejų organizacijų pirmininkų laišku prasielėnė stiprinti pastangas išlaikyti gyvą lietuvių kalbą mūsų jaunijoje kartoje.

Juozas Meldutis
Sterling, IL 1993.V.25 d.

VIRĖ, VIRĖ KOŠĖ...

Kartais nuo karto tenka skaityti pasisakymus: „Nekritikuokit Lietuvos valdžios. Išsirinko, ką norėjo“. Aš manau, kad jie išsirinko dėl to, kad norėjo atkeršyti Vytautui Landsbergiui, arba dėl komunistų baimės, nes jų ten dar yra pilna. Seime yra žmonių, kurie seniau buvo stribų viršininkai ar KGB agentai. Tie žmonės niekad nedirbo Lietuvos naudai, tai ar galima tikėtis, kad jie dabar dirbs? Lietuvoje veikia savotiška biurokratija, atsielsta iš sovietų sistemų. Valdžios žmonės sėdi ant dviejų kėdžių, kur lengvai galėtų dirbti penki žmonės, dirba vienuolika.

Visi įstatymai migloti: vok, griebk, suk, ir niekas už tai nenuėjo į kalėjimą. Prez. Brazauskas skiria savo draugus į valdžią. Mes nesame akli ir kurti, nes ir svertimtaučiai, kurie atvažiuoja į Lietuvą su investicijomis, pasirašo į tuščias knygas ir išvažiuoja, pečius traukdami, nesuikalbėję su valdžia. Organizuoti kriminalistai, vadinami „reketieriais“, renka sau duokles, o visi žmonės nuo jų kenčia.

Gyvendami laisvame krašte, žinome, kad labai vertinama teisinga nuomonė. Tai yra demokratijos pradžia: nesvarbu, ar vienas patinka, kitam – ne. Mes dabar norime padėti Lietuvai ir norime suprasti dabartinę Lietuvos valdžią, bet reikia, kad ir Lietuvos valdžia pasistengtų mus suprasti.

Val Kutkevičius,
Rochester, NY

LAIŠKAS APIE LAIŠKUS

Šioje vietoje norėčiau pasidžiaugti „Draugo“ dienraštyje įsteigtu laiško skyriumi, kurio jau seniai reikėjo. Bet, kaip liaudis sako, geriau vėliau negu niekada. Bent čia Amerikoje sunku rasti periodinį leidinį, ypač dienraštį, kuris neturėtų laiško skyriaus. Kiek teko matyti, gana daug žmonių šiuos laiškus pirmiausia stengiasi perskaityti.

Edvardas Sulaitis
Cicero, IL

Čikagos Lituanistinės mokyklos vedėja Jūratė Dovičienė sveikina pirmąją abiturientų laidą mokslo metų užbaigimo iškilmėse gegužės 22 d. Jaunimo centre.

Nuotr. Gintaro Plačo

TUŠTĖJA LIETUVOS MOKYKLOS

Lietuvoje kasdien vis auganti nesuvaldoma infliacija, atlyginimams nespėjant ją prisivyti, ypač palietė švietimo darbuotojų, kurių atlyginimai net 45% mažesni už krašto kitų atlyginimų vidurkį. 1993 m. balandžio mėnesio mokytojų atlyginimas už 18 pamokų su visais priedais buvo 8,535 talonai. Nuo gegužės mėnesio pažadėta atlyginimus pakelti 40%. Ar daug padės toks pakėlimas, jei numatomas maisto produktų pabrangimas 80-100%? „Lietuvos aidas“ 1993.05.06 numeryje mokytojos Jūratės Milkevičiūtės straipsnyje „Mokyklų tuštėjimo metas“ taip rašoma:

„Šiandien daugelis mokytojų stovi kryžkelėje. Streikuoti, keltiant savo reikalavimus, ar ne? Yra tvirtinančių, kad negražai griebtis šios pakutinės priemonės. Taip kalba švietimo vadovai, profsąjungų vadovybės ir kai kurie mokytojai. Argumentai: mes dirbam iš idejos, kiek Tėvynė duoda, tiek turi užtekti, nes privalom suprasti susidariusią situaciją. Kalta, aišku, buvusi valdžia, per dvejus metus sugriovius Lietuvos ūkį. Kol LDDP taiso dainuojančios revoliucijos klaidas, galima susiveržti diržs. Taigi ir G. Vagnorius vyriausybės pastangas biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimą pakelti bent iki vidutinio pramonės darbuotojų užmokesčio vidurkio buvo klaida. Ją naujoji valdžia ištaisei labai greitai, o kiek prireiks laiko kitoms klaidoms ištaisyti nežinia, nes aiškios programos tam, atrodo, nėra, bent jau neskelbiama.

Tad reikia pasveikinti naująją „Draugo“ redaktorę su šiuo žingsniu. Tačiau būtų gera, kad ir šiame dienraštyje būtų daugiau vietos jam skiriama. Taip pat būtų gera, kad skaitytojai (o ypač jaunesni) būtų net raginami laiškus rašyti. Jaunesnieji skaitytojai ne visi lietuviškai sugeba gerai išdėstyti savo mintis, tai jiems gal reikėtų padėti, išverčiant angliškai rašytus laiškus. Svarbiausia būtų priminti, kad pasisakymai, savo nuomonės pareiškimas yra laukiamas dalykas. Taip pat reikėtų išryškinti, kad ne vien tik „populiarios“ mintys yra laukiamos, bet viskas (išskyrus asmeniškumus bei užgauliojimus), kas matoma laikraštyje ar užtinkama lietuviškame gyvenime. Aš manau, kad jeigu jaunesnįjį laikraščio skaitytojų prabilutų – daug ką jie pasakytų.

Be to, kartais net redakcija turėtų „išprovokuoti“ įvairius pasisakymus, spausdindama kiek kontroversinius straipsnius, kuriuose tiltų diskusinės mintys. Tik tokiu būdu būtų galima sudominti „Draugo“ skaitytojus labiau laikraštį skaityti, o taip pat į jį rašyti.

SUSIORGANIZAVO LIETUVOS ATSARGOS KARININKAI

Lietuvos kariuomenės karininkai yra susiorganizavę į Lietuvos Atsargos Karininkų sąjungą. Sąjungos vadovybė kviečia visus Lietuvos kariuomenės kadro ir atsargos karininkus, gyvenančius tėvynėje Lietuvoje ir svečiose šalyse, jungtis draugėn ir tapti LAKS nariais, atsiunčiant vardą, pavardę, adresą, karinį laipsnį ir vieną 3 x 4 cm. nuotrauką. Siųsti: Dim. mjr. Juozas Krakauskas, Jogailos 12 bt. 5, 2001 Vilnius, Lithuania.

Gavusi šiuos duomenis, sąjunga atsiųs nario kortelę. Nario ženkleliai tinkami nešioti švarko atlape, yra gaminami užduotėje ir bus išsiuntinėti nariams. LAKS taip pat leidžia keturis kartus per metus išsinantį žurnalą „Kardas“.

Tadas Palionis

skatino gabių žmonių rinktis mokytojų profesiją. Mokykla, paversta svarbiu ir stipriu sovietizmo ideologijos ramsčiu, ikūnijo savyje okupacinio totalitarinio režimo būdingiausius bruožus. Kiekvienas mokytojo veiksmas buvo griežtai nustatytas ir kontroliuojamas. Mokytojai, kurių pažiūros skyrėsi nuo oficialiosios ideologijos, turėjo palikti mokyklą arba jas slėpti. Gal todėl atgimimo laikotarpiu taip žiauriai jie buvo puolami – girdi, mokykloje nėra intelektualaus potencialo. Nebuvo atsižvelgiama į tai, kad jokios reformos beveik nepalietė mokyklos valdymo struktūrą, o viduriniojo grandis – direktoriai beveik visi liko tie patys.

1993 M. MININT LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ – VASARIO 16 IR KOVO 11 – DETROITE, AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI AUKOJO:

- \$200.00 – Miškinis K. S.
- 100.00 – Klimkaitienė Antanina – a.a. Martyno Klimkaitio atminimui, kun. A. Babonas, P. P., Zakarkienė A.
- 75.00 – Balanda G. ir Krščiūnienė M.
- 60.00 – Balynas P. V.
- 50.00 – Nemanis F., Šlušnys V., Vaitėnas A.
- 30.00 – Barauskas A. B., Briedis J. O., D. L. K. Birutės d-ps Detroito skyr., Janukaitienė V., Jurgutis J. D., Legnickas S., Lukas A. I., Memėnas V. V., Podėrienė A., Staškus V., Šadeika Č. O., Tamošiūnas V.
- 25.00 – Andriūšaitis A., Bublienė S., Čerekas A. N., Černis K. I., Gėdys S. D., Jurkaitė R., Karvelis K. R., Kaunelis I. S., Kupčinskienė G., Osteika A. V., Petersonas G. L., Ražauskas K. R., Sabaliūnas L. S., Stasio Butkaus Saulių kuopa, Tautinė s-ga Detroito skyr., Želvy M.
- 20.00 – Bartkus J., Bartkus S., Brizgys J. O., Bulotienė E., Čekienė B., Čižauskas V. E., Doveinis, J. D., Gaizutienė J., Gilvydis J. D., Gogolis K. E., Gražulis V. V., Gričius K. J., Grunavas L., Gumbrys A., Heiningsas L. P., Jankienė D., Jarulaitis J. G., Jonynienė A., Jurgutienė E., Juškievė S., Kaunelis P. D., Kaustekis P. E., Kupčienė D., Leipus L., Leparskas A. A., Manvydas A. S., Manvydas S. A., Matulis A., Mikulionis L. R., Milkus E., Mingėla S. R., Navasaitis K. D., Norkūnas B., Norus A. G., Orentas J., Pesys A. V., Petrauskas S. D., Pusedėris A. I., Putnis P. J., Racka A. D., Ramašauskas K., Rauličkis J. V., Rugienius A. L., Rukštelė B. O., Saplys J., Saplys A., Selenis L., Skorupskas E. M., Šimkus S., Šlikas V., Špakauskienė G., Vaitiekaitis A. R., Vaitiekus A. J., Žiedas A. T.
- 15.00 – Patalauskienė V., Zaprackas A. J.
- 10.00 – Abarius M. O., Balsienė C., Barauskienė V., Bernotaitienė M., Bodiya A., Čiurkienė B., Čiuželis K., Daukaitė J., Erlingis S. M., Garlauskas S. E., Girnius B., Grigaitis A. S., Grigaras A., Grininė J., Janušis I. G., Jodinskienė E., Jokša K. E., Jomantas V., Kasputis A. E., Keller M., Kiškienė O., Laurus I., Mallen W. E., Marčiukaitienė E., Markus J., Mikulionis J. J., Mykolaitis K. E., Naumavičius S., Orantienė M., Petrauskas P. R., Petronienė D., Plūrienė Č., Pusedėrienė O., Radzickas L., Rašytinis A. E., Rudys A. G., Sajauskienė J., Savickas P. O., Simonaitienė B., Simutis V. O., S. L. A. 352 kuopa, Skiotys E. Z., Skorupskas S. A., Šuopys J., Švobienė J., Televičienė P., Vaitiekaitė T., Vilkauskienė A., Vilniaus Krašto Lietuvių s-ga Detroito skyr., Vitienė U., vienas nežinomas.
- 7.00 – Zaranka P. J.
- 5.00 – Brazaitienė A., Mr. Mrs. B. Dapkus, Hotra S., Glatkauskienė S., Gričius A., Jankauskienė M., Jeneckienė E., Kurpovic C., Lelis V. E., Markevičius A. T., Milmantienė A., Mikštas P. Č., Neverauskas B. V., Pašukonis A. A., Povilaitis F. E., Rutkauskienė O., Smailis M., Skrebutienė L., Stanewich A., Stygienė A., R. Šadeika, Vaitkūnienė O., Wesley J., Wesley A.
- 3.00 – Jukovtis P.
- 2.00 – Erlingis L.
- 1.00 – Gillis B., Gillis K.
- .50 – Kasputis V.

Reikiame nuoširdžią padėką aukotojams, aukų rinkėjams ir visiems Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios Nepriklausomybės minėjimo dalyviams. Aukus rinko: B. Barauskienė \$195, Bulotienė E. \$545, Čekienė N. \$346, Juškaitė R. \$136, Pagojus P. \$345, Povilaitis F. \$90, Selenis L. \$50, Skorupskienė M. \$120, Staškus V. \$567.50, Šadeika Č. \$985, Vaitkūnaitė T. \$95. Iš viso suaukota \$3,474.50.

P. S. Dėl pastebėtų netikslumų skambinti tel. 1-313-626-6470.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba

DRAGAS, penktadienis, 1993 m. gegužės mėn. 28 d.

5

PRASMINGIAU PAMINĖKIME LIETUVOS KANČIĄ

Praėjusių metų pabaigoje lietuvių išeivijos visuomenei pranešė apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos užmojį, minint Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo deimantinę sukaktį, išskirtinai prisiminti Lietuvos Didžiąją Kančią, patirtą per Antrąjį pasaulinį karą bei jo palikimą – okupaciją ir jos įamžinimui paruošti ir išleisti Lietuvos Kančios istoriją.

Sukaktį minėdama, vasario mėnesį PLB valdyba paskelbė Lietuvos Kančios istorijos apimtį, samatą, darbo talkos užuomazgą Lietuvoje ir pranešė apie pradėtą darbą – pirmas tomas jau atiduotas spausdinti.

Nors Lietuva okupantų buvo kankinama be pertraukos ištisus penkiasdešimt metų, ir dėl to sunku pasakyti, kuriais laikotarpiais lietuviai labiausiai kentėjo, tačiau ryškiausi tos kančios liudininkai lieka didieji lietuvių vežimai į Sibirą, prasidėję 1940 birželio 14-15 dienomis ir daug kartų kartojęsi, kol arti pusės milijono Lietuvos gyventojų buvo išvežta į amžino įšalo žemę kentėti ir mirti. Todėl birželio mėnuo yra tapęs

Lietuvos Didžiosios kančios mėnesiu

ir kiekvienais metais to mėnesio keturiolikta ir penkiolikta – pirmųjų vežimų dienos yra gedulingai minimos.

Šiais Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo deimantinės sukakties metais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba kviečia išeivijos visuomenę kančios dienas paminėti plačiau, iškilmingiau ir ryžtis padėti mums jas įprasminėti šešiolikos ar daugiau tomų lietuvių ir bent anglų kalbomis išleistoje Lietuvos Kančios istorijoje.

Kaip jau anksčiau jums buvo pranešta, birželį – Lietuvos Didžiosios Kančios mėnesį minėdama, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba skelbia lėšų telkimo vąj Lietuvos Kančios istorijai ir visus išeivijos lietuvius kviečia, nors ir kuklia auka, šį jos didelį sunkų, bet ir labai svarbų darbą paremti. Netrukus gausite asmenišką PLB valdybos igaliojinių laišką, nuodugniau paaiškinantį užmojo apimtį, samatą, kaip ir kur auką siųsti. I daugelį bus kreipiamasi asmeniškai žodžiu ar telefonu. Bus ir skelbimai spaudoje, nurodantys, kur kaip prie to darbo prisidėti. Labai prašome – atsiliepkite. Atsiliepkite teigiamai, nepaisydami aukos dydžio. Už kiekvieną auką PLB valdyba bus jums labai dėkinga, nes ji prisidės prie Didžiosios Lietuvos Kančios parodymo pasauliui, kartu išpėdama saugoti mažuosius nuo tokių šiurpių ir brutalių okupacijų, kokias moderniam dvidešimtojo amžiaus pasauliui nuožmia jėga buvo užkrovę žiaurūs diktatoriai Stalinas ir Hitleris.

Bronius Nainys
PLB valdybos pirmininkas

A.†A. Olimpia Jaksibaga Gavėus Šimkaiytė

Gyveno Mt. Greenwood, IL.
Mirė 1993 m. gegužės 27 dienos rytą, sulaukusi 94 metų.
Gimė Lietuvoje, Klaipėdos apskrityje, Gargžduose. Amerikoje išgyveno virš 70 m.

Nuliūdę liko dukros: Theodora-Dorothy Urnežis, žentas Vito; Josephine-Lucille Neuman, žentas a.a. Robert; devyni anūkai, penki proanūkai; pusbrolis kun. Anthony Puchenski, artimas draugas kun. John Vilutis, taip pat daug giminų JAV-bėse, Vancouver mieste Kanadoje ir Lietuvoje.

Vėlionė buvo motina a.a. Walter Jaksibaga, kuris žuvo II pasauliniame kare.

Vėlionė pašarvota penktadienį, gegužės 28 d. nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 29 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už vėlionės sielą. Po Mišių vėlionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, anūkai, proanūkai, pusbrolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

MARIANAPOLIS PREPARATORY SCHOOL

AFFORDABLE.
ROMAN CATHOLIC.
COLLEGE PREPARATORY.
BOARDING AND
DAY SCHOOL FOR
GIRLS AND BOYS
CONDUCTED BY
THE MARIAN FATHERS

100 PERCENT
COLLEGE ADMISSION

Director of Admission - Bro. Donald T. Finney, MIC
P.O. Box 368 • Thompson, CT 06277
203-923-9565 days / 203-923-3596 evenings

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Nereikia mokėti! Skaitytojai, paskambinę į redakciją, teiraujasi, kiek kainuoja laikraštys paskelbti, kad vaikas baigė mokslus, susilaukta naujagimio, įvyko vestuvės ar kuri kita džiaugsminga šeimos šventė. Tai nėra kokie skelbimai, o mielos žinutės, kurias spausdiname be užmokesčio. Iš tikrųjų labai pageidaujame, kad skaitytojai su visa lietuviškąja visuomene pasidalintų savo šeimos džiaugsmu, siųstų mums pranešimėlius, nuotraukas, žinutes. Nuotraukas grąžinsime, jeigu pageidausite ir pridėsite sau adresuotą voką.

Kun. Jonas Kuzinskas, Šv. Kazimiero lietuvių kapinių direktorius ir Šv. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas, pirmadienį, gegužės 31 d. – Kapų puošimo dieną, praves religinę dalį visuomeninio mirusiųjų pagerbimo, vyksiančio prie Steigėjų paminklo tuoj po šv. Mišių kapinėse. Bendruomenės pasauliečių komitetas, Kapų sklypų savininkų draugija ir šaliai kviečia visuomenę šiame pagerbime dalyvauti.

Sekmadienį, gegužės 30 d., per 12:15 Mišias Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus įteikti pradžios mokyklos baigimo pažymėjimai 23 mokiniams.

x Frank Sakal, Mountain Home, AR, pratesdamas dienraščio prenumeratą nusiskundė labai blogu pašto patarnavimu, nes kai kurie numeriai jį pasiekia su mėnesio ar daugiau pavėlavimu.

x Petras Kaušas, Tinley Park, Ill., grįžo į namus, žiemą praleidęs Miami Beach, Floridoje, pakeisdamas „Draugo“ siuntinėjimo adresą, pridėjo ir didesnę auką.

x Nebenorime iniciatų. Kazkodel lietuviui mėgstama vietą vardo parašyti tik vieną raidę, ypač nuotraukose. Manome, kad tai skriauda asmeniui, kurie tose nuotraukose matomi. Kas žino, ar J. pažymi Joną, Jurgį, Jokubą, Joachimą, Judą, Juozą; ar A. yra Antanina, Agnietė, Angele, Anelė, Aniceta... Tikrai kiekvienas žmogus vertas, kad jo visas vardas ir visa pavardė tiksliai būtų po nuotrauka ar korespondencijoje įrašyta. Redakcija visų vardu nežino, patikslinti negali, todėl čia korespondentų pareiga.

x American Travel Service praneša, kad jų įstaiga bus uždaryta šį šeštadienį, gegužės 29 d.

(sk)

x KAIRYS BALTIC EXPE-DITING sudaro maisto siuntas Lietuvoje. Siuntinys No. 6 (viskas kilogramais): 10 miltų, 10 cukraus, 5 ryžių, 2 makaronų, 2 lietuviško sūrio, 1 sviesto, 3 kumpio rūkyt., 3 dešros, rūkyt., 1 pup. kava, 2 kg. apelsinų, 1 kg. bananų, 1 kg. razinkų, 2 lt. saulegr. aliejaus, 20 vnt. kiaušinių, 45 kg., apie 100 SVARU, TIK \$80. U.S. įskaitant pristatymą jūsų artimiesiems į namus per 10-14 dienų. Rašyti: Vytas ar Genė Kairys, 517 Fruitland Rd., Stony Creek, Ontario, L8E 5A6. Tel.: (416) 643-3334; Fax (416) 643-8980.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Dengiamo ir taisomo
visų rūšių stogus
tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Kapų puošimo dieną, pirmadienį, gegužės 31 d. „Draugo“ redakcija ir administracija nedirba, todėl „Draugas“ antradienį, birželio 1 d., neišeis.

Pagalvokite minutę! Prisiminkite moksleivių stovyklas ir kursus. Kaip smagu buvo susipažinti su naujais ar susitikti senus draugus! MAS CV baigia savo kadenciją birželio gale. Nepraleiskite progos sudaryti dabartiniam moksleiviams išpildžiu puokštes ateitčiai. Sukurkite naują moksleivių ateitininkų centro valdybos sąstatą ir jį praneškite Moacir De Sa Pereira tel. 508-990-1991.

„Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, susirinkimas bus ketvirtadienį, birželio 3 d., 7:30 v.v., Lietuvių pasaulio centre, Lemonte, Konferencijų kambaryje. Apie našlaičių namus Lietuvoje kalbės adv. Laima Garbonkienė, dirbanti su Lietuvos našlaičių išūnėjimu. Susirinkime taip pat dalyvaus Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys.

Poetas Kazys Bradūnas ir „Draugo“ redakcijos tarnautoja, korektorė, Kazytė Bradūnienė vasaras praleidžia Lietuvoje, Vilniuje. Vakar gavome iš jo laiškelį, kuriame rašo: „Sveikinimai iš Vilniaus visiems ir visoms. Bradūnai laikosi stipriai. Visame mieste sklaistos žydinčių alyvų kvapas, o konvalijų pardavinėja kiekvienoje kerteje. Kasdien lankome teatrą. Stipriai patatomi buvo anglų ir vengrų. Dar nematėme šveicarų. Kitą savaitę – „Poezijos pavasaris“. Sieksimės ir iki Kauno.

Tokia mūsų kasdienybė – pilna maisto dvasiai, bet jo netrūksta ir kūnui. Krautuvėse prekių daug. Daug ir vaisių. Vienintelis nepatogumas – karšto vandens stoka. Na ir batų siuvio tiek ieškotis, nes „Vilniaus miestas brukavotas...“ Is Marquette Parko pasprukę, čia jaučiamės saugūs. Gyvuokit!

x Illinois valstijos Vyriausias prokuroras Roland W. Burris dar kartą perspėja Čikagoje ir visos valstijos gyventojus saugotis namų remontus siūlančių apgavikų, kurie pavasarį „išlenda iš visų kampų“ ir apgaulingu būdu vilioja pinigų iš neatsargių namų savininkų. Apie šias apgavystes plačiau buvo rašyta šeštadieniais „Socialinių Reikalų tarybos“ skyriuje. Platesnių informacijų spausdinsime ir ateityje.

x TRANSPAK siūnia talpintuvus (konteinerius) į Lietuvą kas savaitę. Siunčiame „AIR CARGO“. Pinigai perveidami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, gegužės 30 d. nuo 9 v.r. Baltia Express priminė siuntinius Lietuvių centre, Lemont, IL. Pasiteiravimui naudokitės nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-621-6954 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-621-8999 ir Paulius Kurkulis, tel. 312-621-8886 dirbą su Oppenheimer & Co, Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

(sk)

A.a. adv. Antanas Oliš Lietuvos laisvinimo veiksnių pastarime 1956 m. New Yorke (sėdi iš kairės): dr. Pijus Grigaitis, adv. Antanas Oliš, gen. Lietuvos konsulas New Yorke Jonas Budrys, Vliko pirm. Jonas Matulionis, ALT pirm. Leonardas Šimutis, prof. Stasys Kairys (Kaminskas), stovi (iš kairės): dr. Antanas Trimakas, Kipras Bielinis, Marija Kizytė, LLK pirm. Vaclovas Sidzikauskas ir Mikas Vaidyla.

ADV. ANTANO OLIŠ PRISIMINIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos rengiamas a.a. adv. Antano Oliš iškilmingas 35 metų mirties sukaktvinis minėjimas bus gegužės 30 d., sekmadienį, 3 val. po pietų.

Minėjimas įvyks Jaunimo centro didžiojoje salėje su akademine ir menine dalimi. Programą praves Jolita Kriaucėliūnaitė-Arzbacher, sveikins ambasadorius Anicetas Simutis, bus perduota a.a. adv. Antano Oliš pasakytos kalbos ištrauka iš 1953 metų „Margučio“ radijo laidos, pagrindinę kalbą pasakys adv. Antanas Lapinskas, buvęs artimas a.a. adv. Antano Oliš visuomeninės ir politinės veiklos bendradarbis.

Meninę programą dalį atliks sol. Dana Stankaitytė, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui, ir Lietuvių Operos choras, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui ir solo partiją atliks Eglei Rūkstelytė-Sundstrom.

Teisininkas, politikas, visuomenininkas Antanas Oliš mirė Čikagoje 1958 metais birželio 3 d., dar nesulaukęs 60 metų amžiaus. Jis buvo vienas žymiausių, Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių. Šalia gausių visuomeninių ir politinių darbų, jis nenuilstamai ir labai plačiai reikėsi Amerikos lietuvių veikloje. Adv. Antanas Oliš buvo aktyvus tautinės minties ugdytojas-puoselėtojas ir pagrindinis Amerikos Tautinės sąjungos steigėjas. Jis nuosirdžiai rūpinosi, kad visi lietuviai glaudžiai bendradarbiautų ir vieningai siektų atstatyti Nepriklausomą Lietuvą. Adv. Antanas Oliš yra pasakęs: „Iš visų garbės vainikų, kuriuos man suteikė gyvenimas, šilčiausias buvo lietuviškos kilmės garbė“.

Visa lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti minėjime ir prisiminti velionį bei jo nuveiktus didelius darbus Lietuvai. Įėjimas į minėjimą nemokamas.

Stasys Briedis

x Lietuvių Tautinėse kapinėse mirusiųjų pagerbimo iškilmės bus sekmadienį, gegužės 30 d. Prasidės lygiai 11 val. ryto. Pagrindinę kalbą pasakys Edward Rosewell, Treasurer of Cook County.

(sk)

x Ieškau vaikystės draugės Ilonos Lesčiūtės-Mikulskytės, išvykusios iš Vilniaus į Vokietiją 1958 m. su mama Roze ir patėviu Alfonsu Mikulskiu. Atsiliepkite, rašykite: Daliai Gaskaitei, 3572 Pheasant Run Circle #8, Ann Arbor, MI 48108, tel. 313-971-2207.

(sk)

VISŲ TALKA REIKALINGA

„Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, susirinkimas buvo ketvirtadienį, gegužės 20 d., Lietuvių pasaulio centre Lemonte Konferencijų kambaryje. Birutė Jasaitienė, dirbanti su JAV LB, susirinkusioms papasakojo, kad nuo 1990 m. jau išsiųsta 4 talpintuvai našlaičiams. Praeitais metais visos JAV LB apylinkės, kurių yra 75, buvo suporuotos su našlaitiniais. Nei viena apylinkė nesiūnia tiesiog iš našlaitynų, o patikimam asmeniui, kuris pristato į nurodytą vietą. Labiausiai reikia remti invalideus. Kauno universitete įsteigtas skyrius paruošti socialinius darbuotojus „Social workers“. Atrodo, kad „Sponsor a child“ programą gali būti sunku įgyvendinti. Dirbant su „Vaikų Viltimi“, buvo norėta atvežti našlaitį gydymui per Shrines organizaciją. Žmonės, sužinoję, kad našlaičio globėjas vyktų su vaiku į Ameriką, tuoj panorė tapti vaiko globėjais, o iki to laiko tokiu užsiėmimu nesidomėjo. Birutė Jasaitienė birželio mėnesį važiuos į Lietuvą.

Angelė Karnienė painformavo, kad Michianos apylinkė remia Kauno lopselį. Jų narys dr. Giedraitis buvo paskutinis lopselio gydytojas, o Angelė Karnienės mama buvo Kūdikių draugijos sekretorė. Spec. Kauno lopselyje yra 120 vaikų, kurių pusė – invalidei. Yra sergančių Down sindromu. Apylinkės valdybai buvo pranešta, kad šiemis vaikų nameliams reikia remto.

Diskusijose paaiškėjo, kad dirbantiems su Lietuvos našlaičiais reikia tarpusavio ryšio ir informacijos pasidalinimo. Labai padeda veiklos aprašymai „Drauge“. Galime mokytis ir gauti minčių vieni iš kitų. „Saulutės“ būrelis sutiko stengtis redaguoti žiniaraštį, kad būtų galima sužinoti apie viso pasaulio lietuvių veiklą su Lietuvos našlaičiais. Kadangi „Saulutės“ būrelis yra Pasaulio lietuvių bendruomenės padalinys, būtų gerai, jei Australijos, Europos, Kanados, JAV ir kiti lietuviai per „Saulutės“ žiniaraštį galėtų pasidalinti mintimis. (Saulutė, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, U.S.A. Tel. 708-541-3702).

NBA Bulls komandos krepšininkas Will Perdue principiniai sutiko padėti „Saulutei“ lėšų rinkimo vajui. Buvo parašytas laiškas į komandos centrinę įstaigą, kuri jau kontaktavo žaidėjų, ir jis mums pranešė, kad krepšinio sezonui pasibaigus, bus galima susitarti dėl sąlygų ir veiklos formos.

Kiti minėti planai – suruoti vakarą ir įteikti humanitarinę premiją žymaus politikieriaus žmonai, dirbančiai su našlaičiais. Svarstoma galimybė išstatyti automobilį loterijai. Rūta Šmulkšienė kreipsis į

I džiaugsminga šventė – mokslo metų užbaigimo iškilmės – Čikagos Lituanistinės mokyklos mokiniai įneša vėliavas. Užbaigtuvės įvyko gegužės 22 d.

Nuotr. Gintaro Plačo

vaistų įmone, kad paaugutų multivitaminų. Raminta Marchertienė kontaktuos lavinančių žaislų („educational toys“) firmas, Jūra Gvidienė stengsis gauti „kimštūnukų“ per įmone. Bandoma rasti fondus, galinčius padėti Lietuvos vaikams.

Labai teisingai sako teigiantys, kad vaikams reikia ne tik žaislų, o „kimštūnukai“ net ne visiems gali būti tinkamas žaislas. Tačiau jais galima užpildyti tuštesnes vietas talpintuvuose, kuriuose bus siunčiami vaistai, antklodės, rūbeliai, pieštukai, knygelės ir kiti svarbesni dalykai.

Pasiųstas laiškas žymiam treneriui George Perles, prašant prisidėti prie lėšų telkimo vajaus. Kreiptasi į Craig Duchossois, Duchossois Industries prezidentą. Gegužės 22 d. Čikagos miesto centre, kai buvo pagerbto 100 Čikagos ir apylinkių moterų, buvo progą joms įduoti laišką apie Lietuvos našlaičius.

Iš Čikagos Bulls komandos įstaigos gautas siuntinys su Bulls marškinėliais, knygelėmis, vandeniu buteliukais, lipinukais bei sviediniais Lietuvos našlaičiams.

„Saulutė“ stengiasi rasti paramos Lietuvos našlaičiams iš kitataučių. Kadangi tai yra Pasaulio lietuvių bendruomenės dalis, „Saulutė“ gali atlikti koordinavimo vaidmenį, jei dirbantys su Lietuvos našlaičiais „Saulutė“ painformuotų. „Saulutės“ ikūrimas nepaneigia ir neatstoja egzistuojančių grupių veiklos, o tik stengsis papildyti. Manome, kad negali būti per daug labdaros ir nei viena grupė neįstengtų visiškai užpildyti visus Lietuvos nelaimingųjų poreikius.

Indrė

PRAEJĘS LIETUVOS DUKTERŲ POKYLIS

„Laikas auksas, laikas turtas, laikas lekia lyg užburtas“, be-rods, vieno eilėraščio žodžiai. Atrodo, tai buvo vakar, o, patikrinus kalendorių, matai, kad prabėgo savaitė, antra, trečia, Taigi, Lietuvos Dukterų draugijos puota buvo gegužės mėn. 8 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Nuotaika visai pavasariška: stalai papuošti pavasario gelėmis, o ir ponių suknelės margavo įvairiaspalviais žiedais.

Pokylį pradėjo Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė Julija Smilgienė. Ji pasidžiaugė pilna sale svečių, kurie suprantą ir atjaucia vargan patekusius tautiečius, nes Dukterų draugija ir yra kaip tik tokia organizacija, jos ir motto yra – pagalbti ranka vargstančiam... O to vargo vis yra ir yra, nereikia nei užjūry ieškoti. Toliau programą vedė Janina Mikutaitienė ir pakvietė Draugijos kapelioną, kun. J. Juozevičių sukalbėti invokaciją. Palaiminus susirinkusius ir vakariene, maistą išnešiojo pačios Draugijos narės. O skani karšta vakarienė buvo paruošta Onos Norvilienės ir jos talkininkių.

Donatas Šatas, Chemijos inžinierius, konsultantas (Satas & Associates), gyv. Warwick, RI, vadovauja VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziumo griežtųjų mokslų sekcijai. Simpoziumas rengiamas Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 24-28 d. Lietuvių centre Lemonte ir Čikagoje.

x Irena Draugelienė, „Saulutės“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, išdavinė, praneša: nors „Saulutė“ yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalis, atidaryta atskira sąskaita ir čekius galima rašyti „Saulutė“ arba „Sunlight Committee“ vardu. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

BAIGE UNIVERSITETĄ

Vienintelė lietuvaite šio pavasario gegužės 22 d. Concordia University baigusiuju sąrašė – tai Taiyda Rudaitytė, Dainos ir Jono Rudaičių duktė. Ji apvainikavo savo studijas, gaudama bakalauro diplomą iš College of Education (pradinės mokyklos pedagogikos).

Savo mokslus pradėjusi Čikagos Marquette Parko pradžios mokykloje ir tęsusi Maria High School, Taiyda lankė ir baigė Kristijono Donelaičio šeštadieninę mokyklą ir gimnaziją. Toliau gilino lietuvių kalbos ir istorijos studijas Pedagoginiame lituanistikos institute, kurį baigusi, pradėjo mokytojauti Maiorionio šeštadieninėje mokykloje Lemonte. Joje moko antrąjį skyrių jau 5 metai. Nepaisant intensyvaus mokslo, Taiyda randa laiko įvairioms vadovavimo pareigoms jūrų skaučių Nerijos tunte, skautų akademikų valdyboje ir šokių grupėse: Grandyje – 5 metus ir Spindulyje paskutiniuosius 5 metus.

Taiyda Rudaitytė.

Jaunai mokytojai linkime gražios ateities, auklėjant amerikietiška ir lietuviška atžalyną tapti dorais ir kilniais žmonėmis. GN

Meninę dalį atliko iš Lietuvos atvykęs solistas Alg. Barniškis, padainuodamas keletą liaudies dainų ir dvi arijas iš operų. Jam akompanavo, visai neseniai atvažiavęs iš Lietuvos, muz. A. Arminas. Nuolat girdint pasakymą „aš iš Lietuvos“, kyla klausimas – o iš kur mes? Iš Japonijos? Iš Besarabijos? Ar tiesiai iš medžio nukrito? Mes irgi iš Lietuvos, tik ne tuo pačiu laiku atvažiavom.

Salę loteriją pravedė O. Šmitienė, o vestibiuly smulkių daiktų „laimės šulinį“ tvarkė Aldona Ankieienė su dideliu talkininkų būriu. „Laimės šulins“, kaip čia įprasta vadinti, visuomet gerai pavyksta ir yra grynas pelnas, nes vertinti, o ir smulkūs daiktai, yra suaukoti, dažniausiai pačių narių. O kas gi nenori pasibandyti savo laimės? Šokiams grojo Stelmoko orkestras, barą tvarkė A. Valavičius ir A. Čepėnas. Buvo laikai, kai baras buvo pelningiausias renginio dalis, ir šokiams trūkdavo laiko, vis reikėdavo prašyti orkestro vadovą pratęsti dar bent valandą, bent pusvalandį. O dabar, dar prieš vidurnaktį, pradėti galvoti, gal gi užtenka, gal gi ir laikas namo. Tačiau anksčiau ar vėliau išsiskirstom, paliekam salę gera nuotaika, ir patenkinti rengėjai, kad šalpos darbas dar bus tęsiamas, sumažinta vargo našta keliems ar keliolikai, kas ir buvo pagrindinis šio vakaro tikslas.

Al. Likanderienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.